

Bilaga med nulägesbeskrivning Gävle kommun 2018

Inledning nuläge

Målområdena i programmet; trygghet, jämställda och jämlika villkor, delaktighet och inflytande samt ickediskriminering tangerar och berikar varandra. Indikatorerna som följs kopplat till programmålen och delmålen har också koppling till de övriga målområdena.

Indikatorerna i nulägesbeskrivningen ger en bild av nuläge och trend för Gävle kommun och har också varit grund för de utvecklingsområden med tillhörande program mål som finns i programmet. Indikatorerna är inte heltäckande men de ger en grundläggande bild av nuläge, utvecklingen framåt och vilken riktning arbetet framåt behöver ta med syfte att bidra till en socialt hållbar utveckling.

En del av indikatorerna kan placeras under mer än en kategori men har placerats där de i huvudsak hör hemma. Statistiken hämtas från olika källor och vilka mätår som presenteras varierar från indikator till indikator, beroende på tillgång till data.

1 Indikatorer för målområde Trygghet

Medborgarnas skattning av trygghet har förändrats över tid enligt SCB:s medborgarundersökning. I tabellen nedan noteras att män skattar lägre 2017 jämfört med tidigare år. Kvinnor skattar tryggheten lägre än män, vilket noteras även i andra, till antalet invånare, jämförbara kommuner som Eskilstuna, Karlstad, Örebro, Sundsvall och Umeå. Umeå skattas högst bland dessa kommuner med värde 64 för kvinnor och 68 för män, dock har även Umeå en nedåtgående trend.

Nöjd Region index Trygghet	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
Män	53	54	50
Kvinnor	44	45	45
Total	49	50	48

Medborgarnas bedömning av hur tryggt det är i kommunen, skala 0–100. Utgår från frågorna: "Hur ser du på hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter?", "Hur ser du på hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?" och "Hur ser du på hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet?". Källa SCB:s medborgarundersökningar Nöjd Region index Trygghet (UO0405).

1.1 Program mål "Gävle är en kommun fri från våld"

Att minska förekomsten av våld är nödvändigt för att skapa ett tryggt samhälle. Våld finns i många sammanhang och tar sig olika uttryck. Våld i nära relationer, i hedersrelaterad kontext och våldsbejakande extremism är områden där det finns särskilda uppdrag att arbeta förebyggande i Gävle kommun.

Anmällda våldsbrott

I Gävle kommun anmäldes 1043 våldsbrott år 2016 att jämföra med statistiken för riket som låg på 1135 anmälda brott. Trenden i Gävle kommun följer andra jämförbara kommuner med ett invånarantal på mellan 100 000 och 199 000, såväl som trenden för riket. I jämförelse med alla kommuner i riket har Gävle haft bland de 25% sämsta utfallen under 2014 och 2015, men under 2016 hamnar vi bland 50% i mittenfåran då anmälningarna minskat.

Anmälda våldsbrott i kommunen	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Total	1074	1 145	1 043

Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 invånare (NO7403)

Avser summering av: Dödligt våld, Försök till mord eller dråp, Misshandel inkl. grov, Våldtäkt inkl. grov, Grov kvinnofridskränkning, Grov fridskränkning, Olaga förföljelse, Våld mot tjänsteman och Rån inkl. grovt, antal/100 000 inv. Brotten är en aggregering av kommunerna i länet. Fr.o.m. 2015 så avses endast de brott som kunnat härledas till en kommun. Tidigare år fanns det med brott som begåtts i länet men inte kunnat kopplas till en specifik kommun. Källa: *BRÅ*

Anmälda brott kvinnofrid

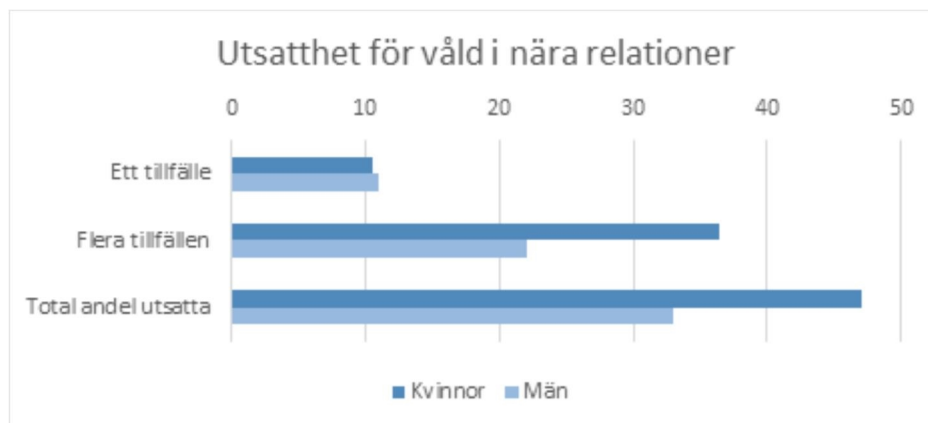
Statistiken för anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i Gävle kommun har under den angivna perioden i tabellen nedan visat på en fallande trend. I jämförelse med kommuner med ett invånarantal mellan 100 000 och 199 000 så har även de senare en fallande trend med ett utfall på 13–15 anmälningar. Utfallet i Gävle kommun kan också jämföras med genomsnittet för riket som de senaste fyra åren legat på 19 anmälda brott per 100 000. Det vanliga är att tolka Gävles utfall som positivt då anmälningarna minskat år 2017. I den senaste medborgarundersökningen i Gävle kommun om våld i nära relationer visade det sig att det är få (6%) personer som anmäler till polisen.

Anmälda brott om kvinnofridskränkning i kommunen	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
Total	11	14	6

Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning, antal/100 000 invånare (NO7402) Källa: *BRÅ*

Utsatthet för våld i nära relationer

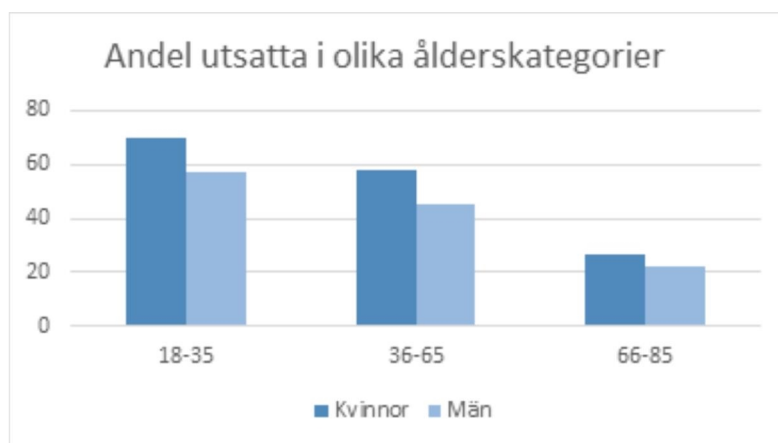
Gävle kommuns medborgarundersökning visade år 2017 att 40 % av de tillfrågade någon gång utsatta för våld i en nära relation. Kvinnor var i högre grad utsatta för alla typer av våld i nära relationer jämfört med män. Kvinnor var oftare än män utsatta för upprepat våld och upplevde i högre grad ständig rädsla samt minskat livsutrymme kopplat till våldet.

Andel av kvinnor och män som någon gång varit utsatta för våld i nära relationer vid ett tillfälle respektive vid flera tillfällen samt total andel utsatta (utsatthet utan hänsyn till antal tillfällen). Källa *Medborgarundersökning våld i nära relationer 2017 Jag önskar de hade trott mig*.

Andel utsatta i olika åldrar

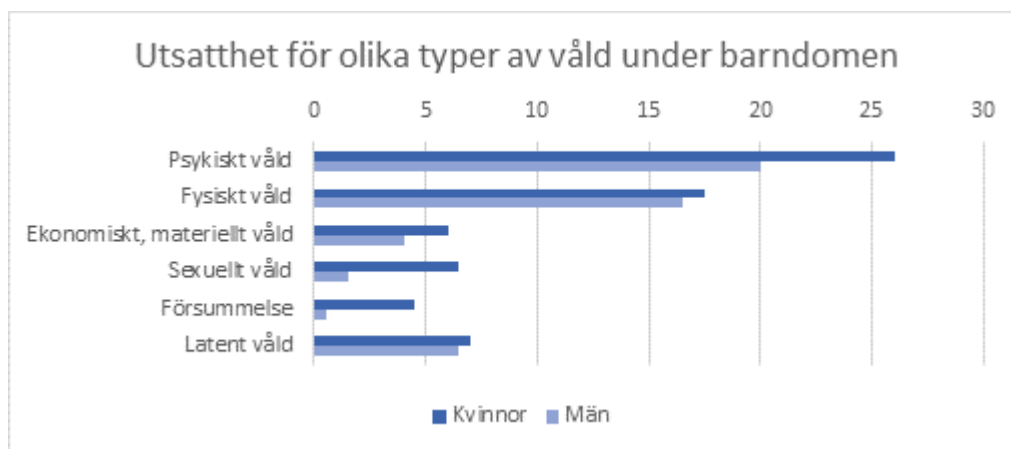
Personer mellan 18 och 35 år var i högre grad utsatta för våld i nära relationer jämfört med äldre åldersgrupper (36–85 år). En förklaring kan vara att händelser med tiden glöms bort eller ses som mindre allvarliga. Generellt sett har kvinnor oavsett ålder varit mer utsatta än män.

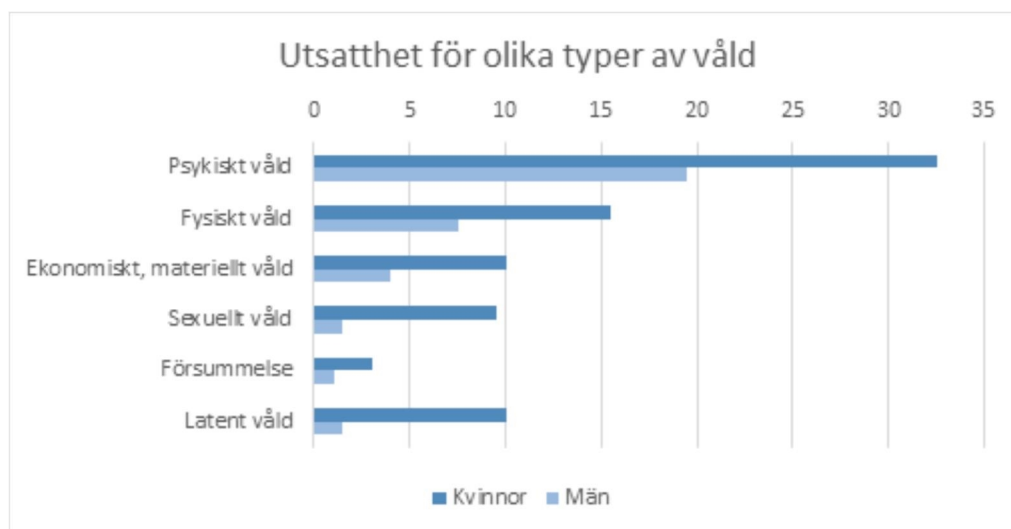
Andel utsatta kvinnor respektive män i olika ålderskategorier. Källa *Medborgarundersökning våld i nära relationer 2017 Jag önskar de hade trott mig*

Utsatthet under barndomen

Kommunens senaste undersökning om våld i nära relationer visar att 26% av de tillfrågade Gävleborna har varit utsatta för våld i nära relationer under barndomen. Den visar även att personer som varit utsatta för våld i nära relationer i barndomen var i högre grad utsatta som vuxna. Undersökningen visar också på att kvinnor varit mer utsatta än män för upprepat våld under barndomen och att det var ingen skillnad i utsatthet beroende på kön för varken psykiskt eller fysiskt våld. Däremot hade kvinnorna i undersökningen i högre utsträckning än män varit utsatt för sexuellt våld som barn.

Andel kvinnor och män som en eller flera gånger under barndomen varit utsatta för olika typer av våld. Källa *Medborgarundersökning våld i nära relation 2017 Jag önskar de hade trott mig*

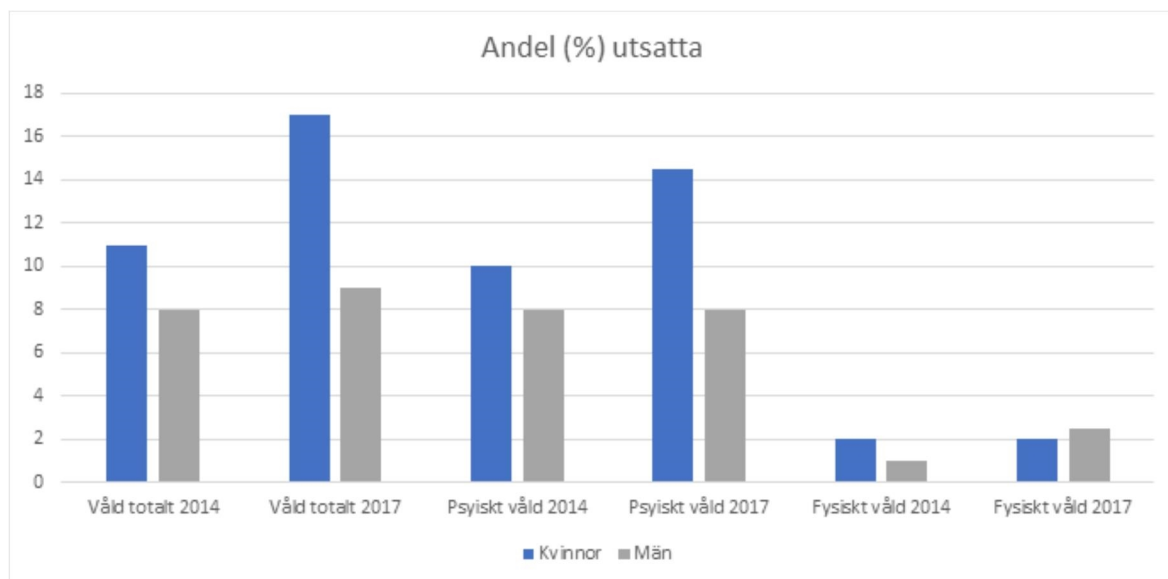

Andel kvinnor och män som någon gång under det vuxna livet varit utsatta för olika typer av våld. Källa *Medborgarundersökning våld i nära relationer 2017 Jag önskar de hade trott mig*

Jämförelse utsatthet för våld i nära relationer 2014 – 2017

Medborgarundersökningen om våld i nära relation har genomförts vid två tillfällen, 2014 och 2017. Det som noteras är att utsattheten tycks ha ökad under den nämnda perioden. Det kan

härledas till att det latent våldet mäts i 2017 års undersökning. Det latent våldet mäter kontroll, rädsla och att vara i ständig beredskap för det våld som kan komma.

Frågorna i enkäten 2014 täckte in ett smalt spektrum av våldshandlingar. I den nya enkäten (2017) har frågor utvecklats och lagts till för att fånga upp fler handlingar inrymt i begreppet våld. Källa *Medborgarundersökning om våld i nära relationer 2017 Jag önskar de hade trott mig*

Hedersrelaterat våld och förtryck

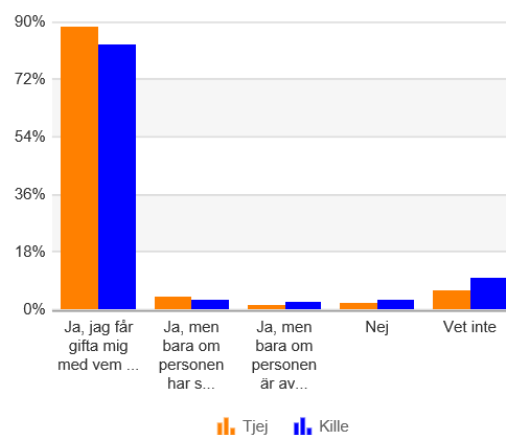
När frågan ställdes till unga i LUPP-enkäten (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) i Gävle kommun år 2016 visade det sig att andelen unga som upplever någon form av begränsning i förhållande till äktenskap eller val av partner är totalt 7% av tjejerna och 7% av killarna.

Åk 8

H5. Får du gifta dig med vem du vill?

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja, jag får gifta mig med vem jag vill	296	88,1	277	82,7	573	85,4
Ja, men bara om personen har samma religiösa, etniska eller kulturella bakgrund som min familj	13	3,9	10	3	23	3,4
Ja, men bara om personen är av ett annat kön än mig	5	1,5	8	2,4	13	1,9
Nej	6	1,8	9	2,7	15	2,2
Vet inte	19	5,7	33	9,9	52	7,7
Total	339	100,9	337	100,6	676	100,7

Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
97,4% (336/345)	95,7% (335/350)

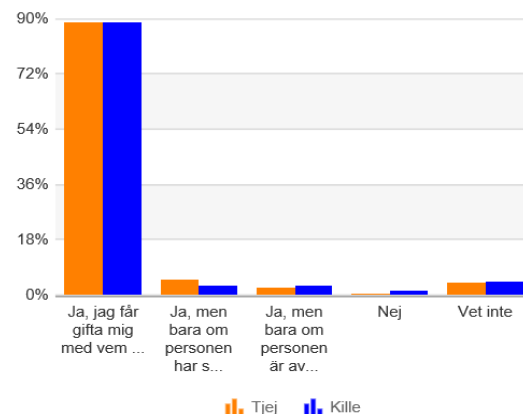

Åk 2

H6. Får du gifta dig med vem du vill?

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja, jag får gifta mig med vem jag vill	261	88,8	235	89	496	88,9
Ja, men bara om personen har samma religiösa, etniska eller kulturella bakgrund som min familj	15	5,1	7	2,7	22	3,9
Ja, men bara om personen är av ett annat kön än mig	7	2,4	7	2,7	14	2,5
Nej	1	0,3	4	1,5	5	0,9
Vet inte	12	4,1	12	4,5	24	4,3
Total	296	100,7	265	100,4	561	100,5

Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
100% (294/294)	97,1% (264/272)

Källa: LUPP 2016

Andelen unga i Gävle som upplever någon form av begränsning i förhållande till äktenskap/val av partner är totalt 7% av tjejerna och 7% av killarna.

1.2 Programsmål "Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer"

Ett bra och tryggt boende är ett av de grundläggande livsvillkoren för människor. Boende och närmiljö samspelar tydligt med människors hälsa, där en integrerad, trygg och tillgänglig boendemiljö främjar hälsa på såväl individ- som samhällsnivå. På motsatt sätt påverkar hemlöshet, segregerade eller otrygga boendeförhållanden och trångboddhet hälsan, tilliten och den sociala sammanhållningen negativt i ett område och i en stad.

I jämförelse med kommuner med 100 000 – 199 999 invånare 2017 har Gävle under de senaste tre åren legat ungefär lika eller sämre till när det gäller hur nöjda medborgarna är med utbud, möjlighet att hitta boende och hur man uppfattar bebyggelsen.

Nöjd Region index	2015	2016	2017
Bostäder (U U07406)			
	47	44	48

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Medborgarnas bedömning av bostadssituationen i kommunen, skala 0–100. Utgår från frågorna: "Hur ser du på möjligheterna att hitta bra boende?", "Hur ser du på utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)?" och "Hur ser du på hur trivsamt bebyggelsen är?". Källa *SCB:s medborgarundersökningar*.

Verkställda vräkningar (avhysningar) per 100 000 invånare (Kolada) Nyckeltal för Samhällsbyggnad.

De verkställda vräkningarna i Gävle kommun har under en längre period blivit färre vilket har positiv betydelse för människors trygghet. I likhet med riket i stort har trenden varit fallande och Gävle låg under 2017 på samma nivå som genomsnittet för riket, men bland de sämre i jämförelse med jämförbara kommuner i invånarantal.

Antal verkställda vräkningar under året	2015	2016	2017
	26	24	19

Verkställda vräkningar (avhysningar), antal/100 000 inv. (U00958)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Antal verkställda vräkningar (avhysningar) under året. Avhysningsstatistiken bygger på i vilken kommun personen är folkbokförd i. Källa: *Kronofogden*

Verkställda vräkningar (avhysningar) per 100 000 invånare (Kolada) som berör barn

Statistiken för antal vräkningar som berör barn i Gävle kommun har under den angivna perioden i tabellerna nedan visat på en fallande trend vilket är positivt. I jämförelse med kommuner med ett invånarantal mellan 100 000 och 199 000 som till exempel Umeå, Linköping, Västerås, samt med riket i stort så har barn i Gävle under en längre tid tillbaka berörts i mycket hög grad av vräkningar, men under de senaste två åren har trenden lagt sig vid samma nivå som riket samt jämförbara kommuner och till och med fallit under den.

Antal verkställda avhysningar/ vräkningar som berör barn	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
	10	3	5

Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal/1000 000 invånare (U00915)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Antal barn berörda av verkställda vräkningar (avhysningar) under året. Med barn avses ett minderårigt barn som bor tillsammans med ensamstående eller sammanboende föräldrar. Här ingår även de barn som bor växelvis samt umgängesbarn som bor med sin förälder minst 30 dagar per år. Avhysningsstatistiken som berör barn registreras i förhållande till var den exakta avhysningsadressen är belägen. Källa: *Kronofogden*

Hyresrätter i allmännyttan, antal/1000 invånare

Gävle kommun har ett positivt utfall i jämförelse med jämförbarstora kommuner år 2017 där medelvärdet låg på 88. I Kolada är Gävle kommun en av rikets 25% bästa kommuner när det gäller att kunna erbjuda hyresrätter i allmännyttan. Dock noteras att Gävle har sedan 2014 en fallande trend när det gäller utbud av hyresbostäder i Allmännyttan.

Hyresrätter i allmännyttan antal/1000 invånare	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
	154	146	144

Hyresrätter i allmännyttan, antal/1000 inv (U07902)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Antal hyresrätter i allmännyttan. Bygger på siffror från hyresförhandlingarna 1/8 därav så kan vissa bostadsbolag ännu inte finns med. Dividerat med antal invånare 31/12 år t-1. Källa: *SABO och SCB*.

1.3 Program mål "Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor "

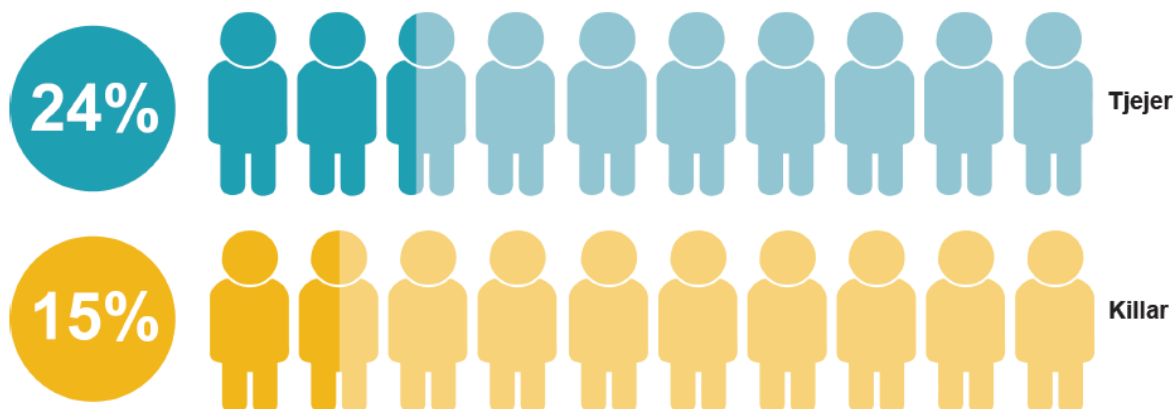
Alla former av utsatthet påverkar dels hälsan – i LUPP (Lokal uppföljning av ungdomspolitik) 2016¹ kan vi se en samvariation mellan den negativa trenden för hälsa och utsatthet för mobbing bland flickor. Vidare finns det även stor risk att utsatthet påverkar både skolnärvaro och skolprestationer negativt. Om utsattheten minskar kommer tryggheten öka. LUPP visar också att unga som lever i socialt eller ekonomiska utsatta familjer har sämre hälsa, är mer utsatta för mobbning och olika otrygga situationer.

Cirka 1 av 5 killar har utsatts för hot och stölder under det senaste halvåret, och totalt 1 av 4 tjejer har under det senaste halvåret utsatts för mobbning. Många som utsatts för orättvis behandling, mobbning eller trakasserier svarar att det skett i skolan. Att mycket av den upplevda utsattheten sker i skolan måste förstås med bakgrund dels utifrån att skolan är en plats där unga spenderar en stor del av sin tid, men också med bakgrund av att skolan är elevernas arbetsplats och är ett sammanhang som alltid står i fokus för trygghetsskapande och förebyggande åtgärder. Även om utsattheten på internet, en arena där vuxenvärlden närvarar i låg utsträckning, ökar så är skolan, där vuxenvärlden närvarar i hög utsträckning, fortsatt det vanligaste sammanhanget där mobbing och utsatthet sker. Gävle kommun har genomfört LUPP-undersökningen 2010, 2013 och 2016 och tendensen är att utsattheten för mobbing och utfrysning ökar. Dock har frågans svarsalternativ delvis förändrats sedan 2013, vilket kan påverka jämförbarheten (2016: "ja, flera gånger", "ja, enstaka gånger", "nej, aldrig", 2013: "ja", "nej")

¹ Dnr: 16KS24-10

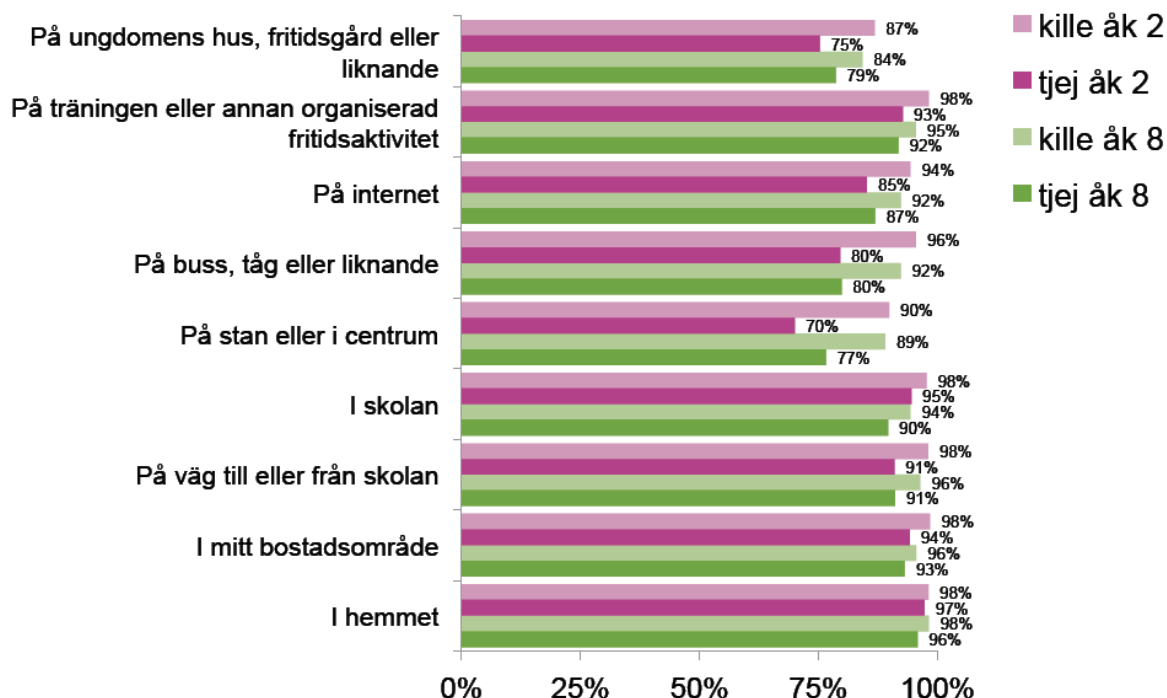
Andel utsatta för mobbning/trakasserier/utfrysning, enstaka gånger eller längre period, från Lokal uppföljning av ungdomspolitiken – LUPP.

Andel utsatta för mobbning/trakasserier/utfrysning enstaka gånger eller längre period

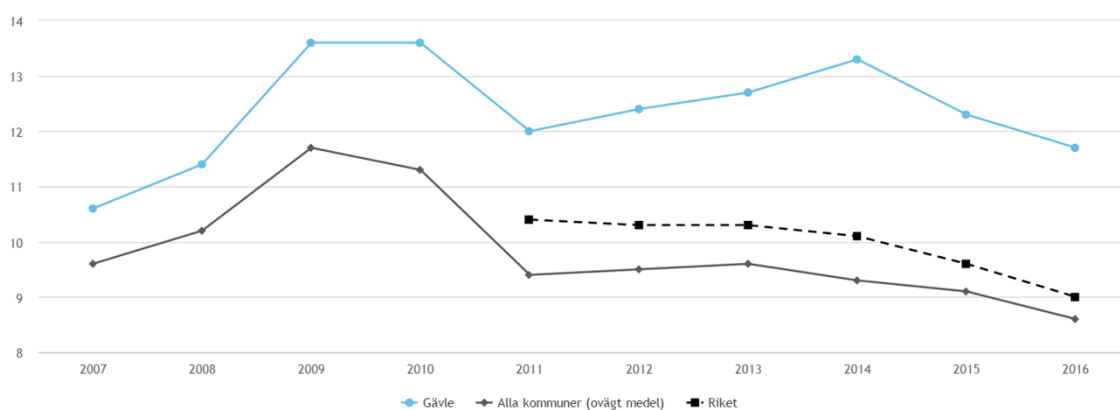
Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen. Fråga E2 LUPP

2c. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen? Andel som svarat "alltid" eller "oftast"

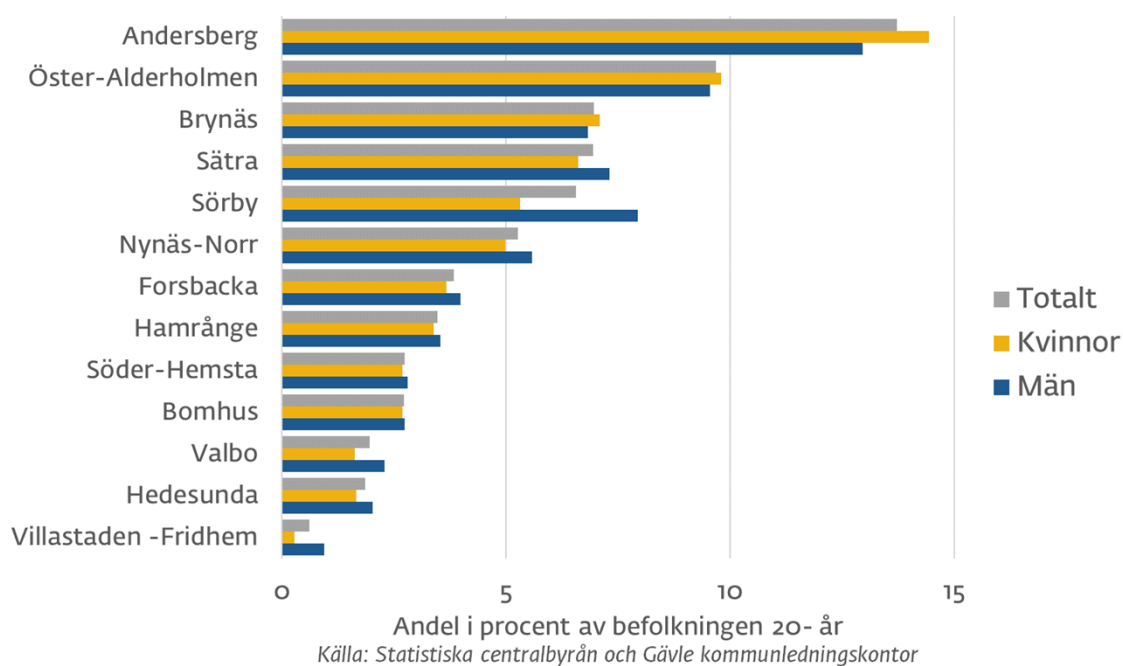

Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (NO29049),	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
	13,3	12,3	11,7

Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (NO29049), trend över längre period, med jämförelse riket:

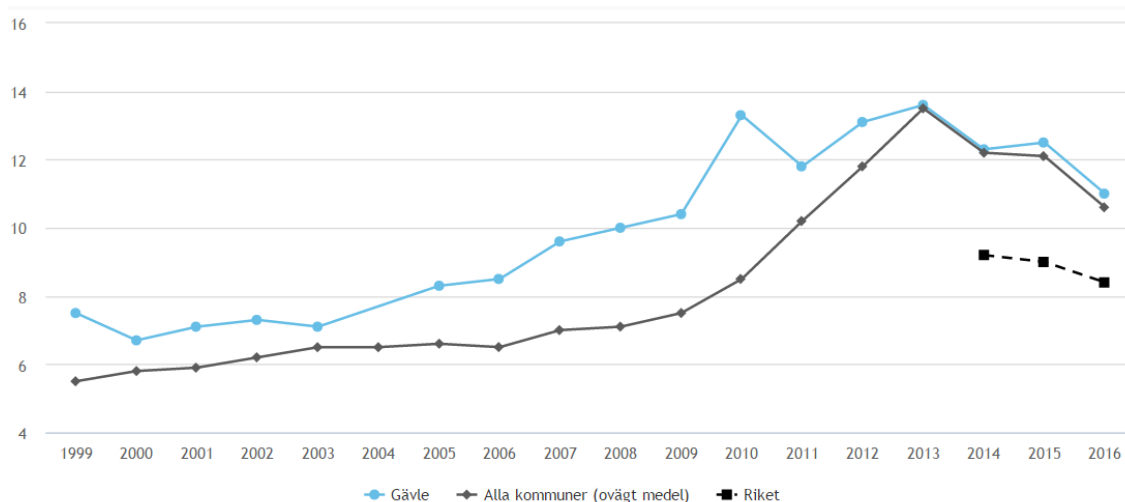

Ekonomiskt bistånd efter planeringsområde 2016

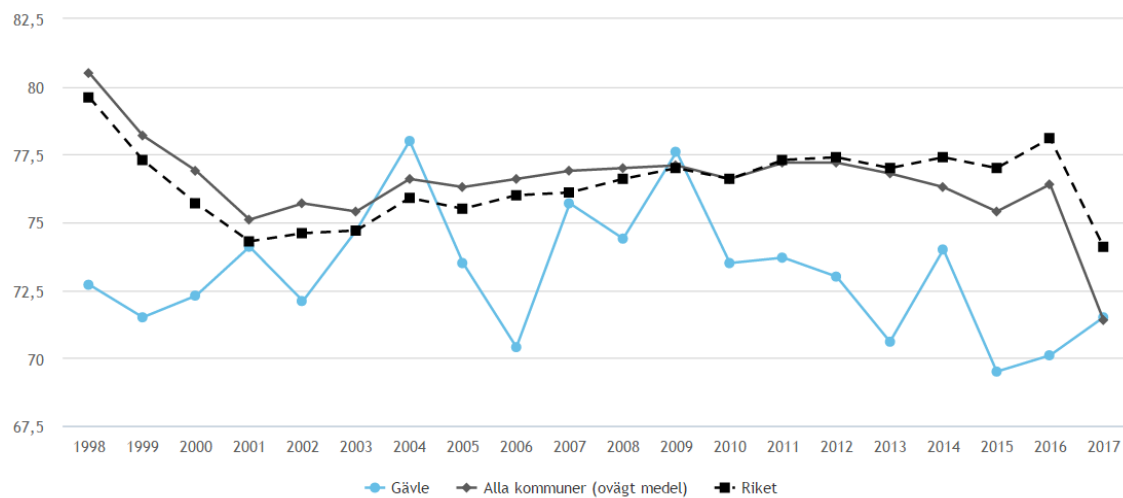
Invånare 0-20 år placerade på HVB- hem eller i familjehem, antal/1000 invånare 0-20 år (N33808)	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
	12,3	12,5	11,0

Invånare 0-20 år placerade på HVB-hem eller i familjehem, antal/1000 invånare 0-20 år (N33808), trend över längre period, jämförelse med riket.

Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun, andel (%), (N15418)	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
	74,0	69,5	70,1

Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun, andel (%), (N15418), trend över längre period, jämförelse med riket:

Svensk bakgrund 78%

Utländsk bakgrund, födda i Sverige 59%

Utländsk bakgrund, födda utomlands 43%

2 Indikatorer till målområde ” Jämställda och jämlika villkor

Föräldrapenningdagar som tas ut av kvinnor, andel av antal dagar i procent (Kolada) Noo942

Föräldrapenningdagar som tas ut av kvinnor, andel av antal dagar i procent	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
	75,6	75,2	73

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Andel av föräldrapenning (sett till antalet nettodagar) som kvinnor tar ut. Källa: *Försäkringskassan*

Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Noo206

Heltidsarbetande månadsavlönade	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
<i>Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Män</i>	92	93	92
<i>Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Kvinnor</i>	81	82	83

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Heltidsanställda (100 % överenskommen sysselsättningsgrad) månadsavlönade inom totalt dividerat med samtliga månadsavlönade, multiplicerat med 100 för redovisning i procent. Avser alla kommunalt anställda i november månad. Anställda inom kommunalförbund/kommunala bolag ingår inte. Källa: *SKL:s personal- och lönestatistik (novemberstatistiken)*

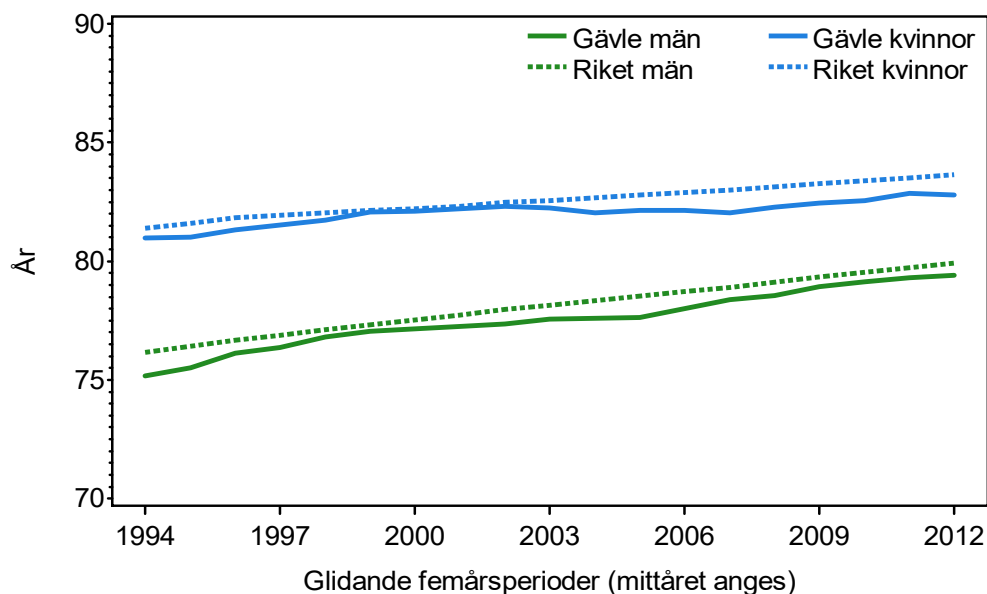
2.1 Program mål ”I Gävle kommun har alla jämställd och jämlik hälsa”

Indikatorn medellivslängden används för att på ett övergripande sätt sammanfatta befolkningens hälsoläge.

Medellivslängd

Riket och Gävle

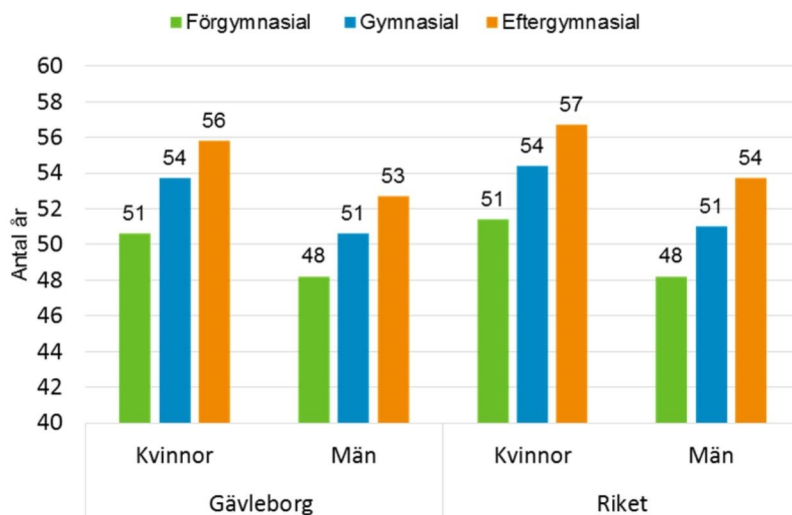
Femårsperioden 1992-1996 till 2012-2016

Källa: SMG och Statistiska centralbyrån

Medellivslängden är kortare för män än för kvinnor. Medellivslängden beräknas utifrån dödlighet i olika åldersgrupper och störst påverkan har dödlighet i yngre åldrar. Samtidigt som kvinnor lever längre, har skillnaderna minskat över tid och mäns medellivslängd har ökat snabbare än kvinnors. Både män och kvinnors medellivslängd ligger under riket i Gävle, men skillnaden i förhållande till riket är störst hos kvinnorna.

Medellivslängd vid 30 års ålder efter kön och utbildningsnivå Riket och Gävleborg 2011-2015

Källa: SCB (2016)

Utbildningsnivå är en faktor som har samband med medellivslängden. För att kunna ta hänsyn till utbildningsnivå behöver måttet börja när flertalet hunnit utbilda sig. Vid omkring 30 års ålder har de flesta uppnått sin slutliga utbildningsnivå

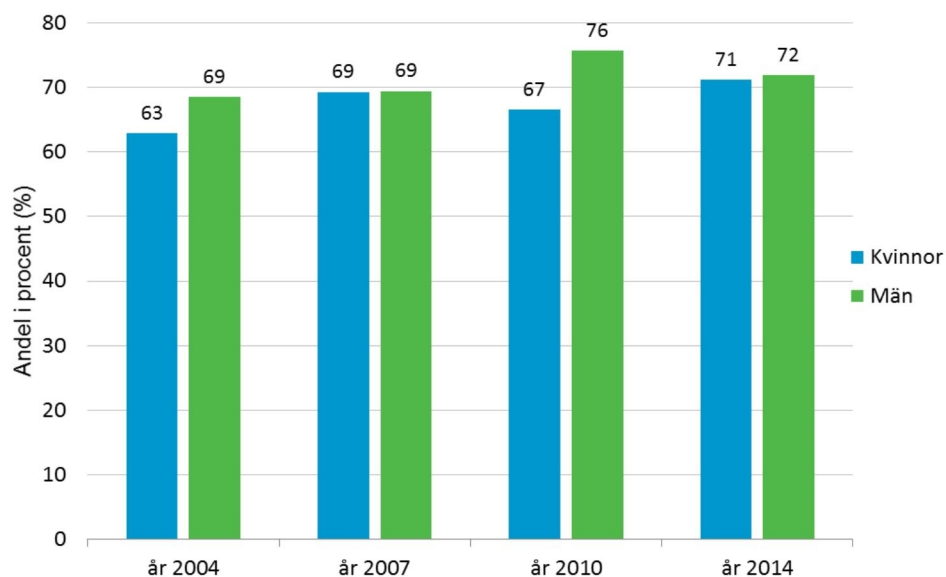
Som framgår av figuren finns skillnad i medellivslängd kopplad till utbildningsnivå i både riket och länet. Det skiljer 5 år (Gävleborg) och 6 år (riket) i återstående medellivslängden vid 30 års ålder mellan de som har förgymnasial och eftergymnasial utbildningsnivå. Beräkningar för riket tyder vidare på att för alla de större dödsorsakerna är den förtida dödligheten högre bland dem med förgymnasial utbildningsnivå än dem med eftergymnasial, och skillnaderna mellan utbildningsgrupperna har ökat 2006–2016 (Folkhälsomyndigheten. 2018).

Här följer en redovisning av statistik som är hämtad ur enkätundersökning "Hälsa på Lika Villkor". Enkätundersökningen är Sveriges nationella folkhälsoenkät som genomförts sedan 2004 och där Gävle kommun deltar tillsammans med Region Gävleborg och länets övriga kommuner. **Nya data samlas in under våren 2018.** För varje indikator presenteras först en tabell med siffror för Gävle kommun, som beskriver utvecklingen över tid och uppdelat på män och kvinnor. Därefter presenteras siffror för Gävleborgs län utifrån att det är den enda möjligheten att se trender utifrån kön kopplat till åldersgrupper, utbildningsnivå och födelseland. Eftersom det statistiska underlaget är för litet för Gävle kommun. Länets förhållande till riket presenteras också.

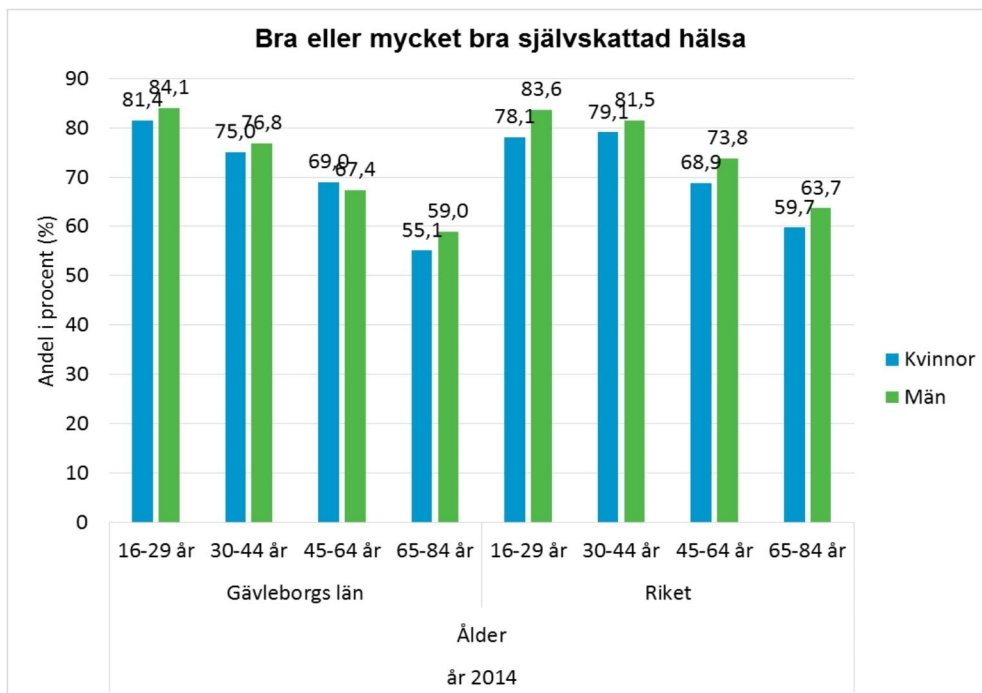
Indikatorn "Självskattat allmänt hälsotillstånd" visar hur människor uppfattar sin egen hälsa och består av frågan "hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd? och svarsalternativen mycket bra, bra, någorlunda, dåligt, mycket dåligt.

Självrapporterat allmänt hälsotillstånd har i en mängd studier visats vara en stark prediktor för dödlighet. Frågan är av central betydelse för att följa hälsoutvecklingen i olika befolkningsgrupper över tid.

Bra eller mycket bra självskattad hälsa Gävle

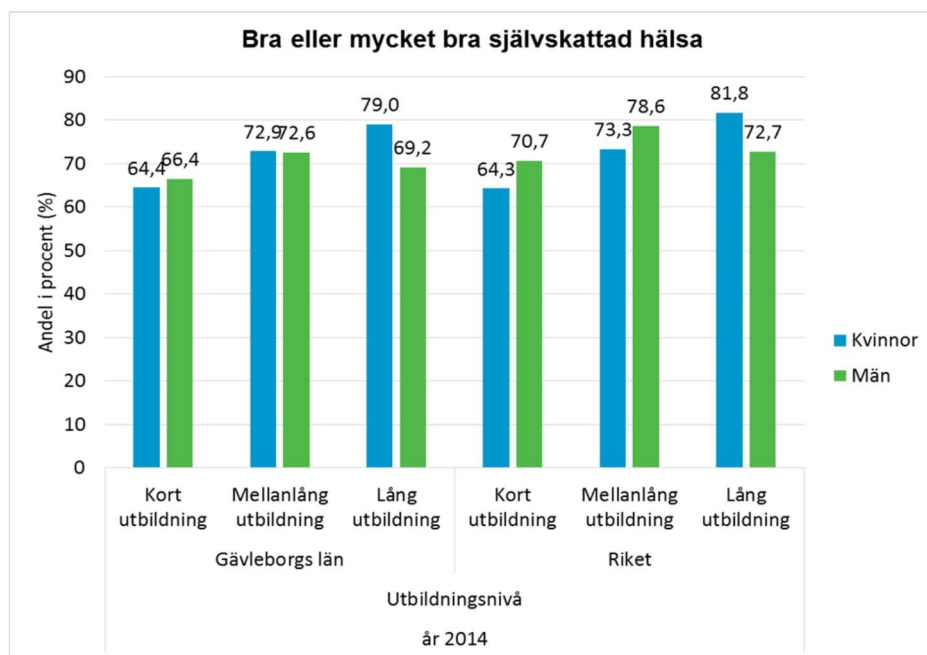

I Gävle 2014 anger 71% av kvinnorna och 72% av männen att de mår bra eller mycket bra.

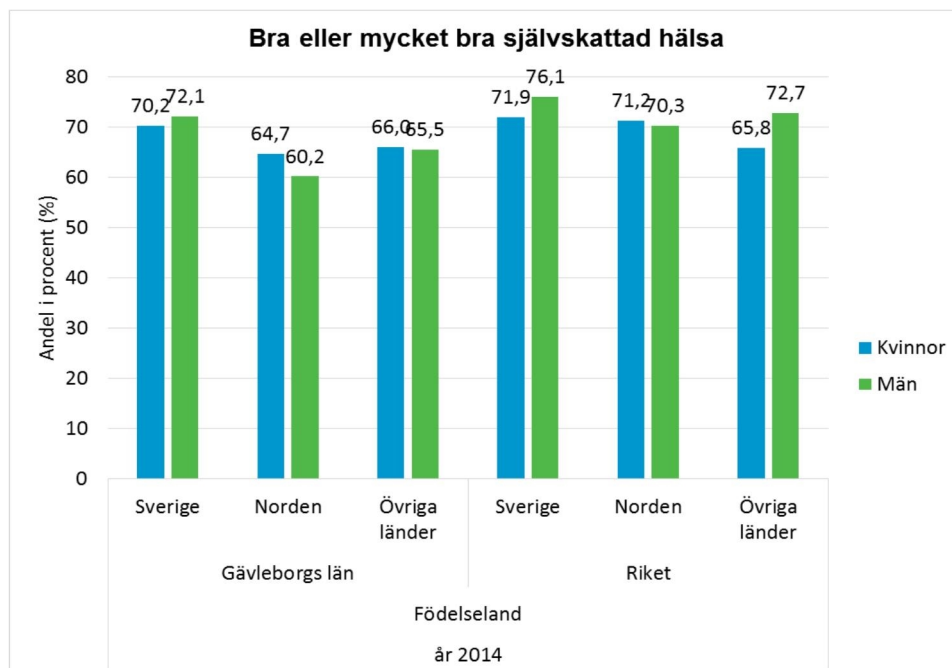
Fördelat över åldersklasserna så minskar den självskattade hälsan med stigande ålder Gävleborgs län. Unga (16–29 år) uppger oftare att de har bra eller mycket bra hälsa, jämfört med äldre (65–84 år). I tre av fyra åldersgrupper har män högre andelar som skattar bra eller mycket bra i förhållande till kvinnor.

Folkhälsomyndighetens årsrapport "Folkhälsans utveckling 2018" beskriver på nationell nivå att andelen som anger att de har bra eller mycket bra allmän hälsa ökar bland personer 45 år och äldre, medan det självskattade allmänna hälsotillståndet är oförändrat bland yngre.

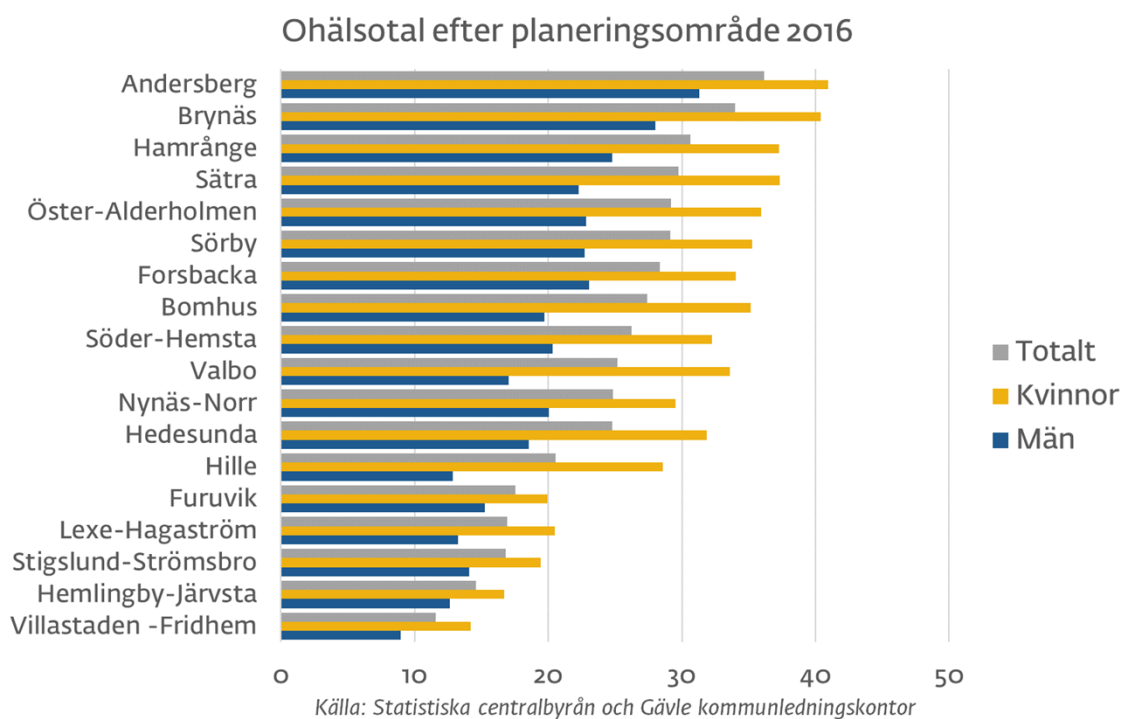

Den självskattade hälsan är högst i grupperna med mellanlång och lång utbildning och lägst hos gruppen med kort utbildning. Störst skillnad mellan könen syns hos personer med lång utbildning, där andelen kvinnor är 79% och män 69,2%.

Folkhälsomyndighetens årsrapport "Folkhälsans utveckling 2018" redovisar på nationell nivå att de olika utbildningsgrupperna följer samma mönster som förtida dödlighet; ju högre utbildningsnivå, desto fler som skattar sin hälsa som god eller väldigt god. Andelen som skattar sitt allmänna hälsotillstånd som gott eller mycket gott ökar för alla utbildningsgrupper 2006–2016, men skillnaderna mellan utbildningsgrupper består.

Andelen som skattar sin hälsa bra eller mycket bra är högst hos personer födda i Sverige med ett snitt på 71% och lägst hos personer födda Norden med ett snitt på 62%.

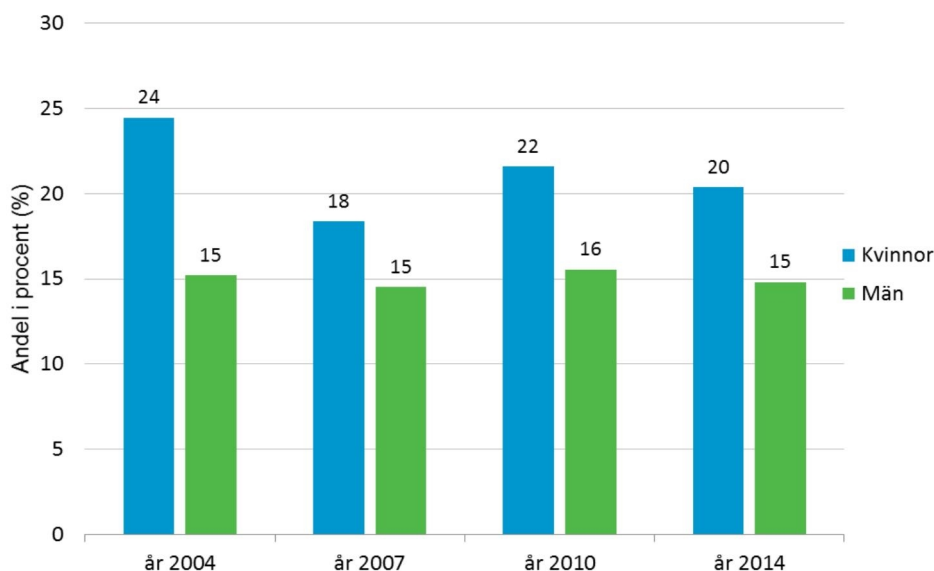

Indikatorn "Nedsatt psykiskt välbefinnande" visar hur stor andel av befolkningen i åldern 16–84 år som uppgav nedsatt psykiskt välbefinnande enligt ett frågeinstrument som heter GH12 (General Health Questionnaire).

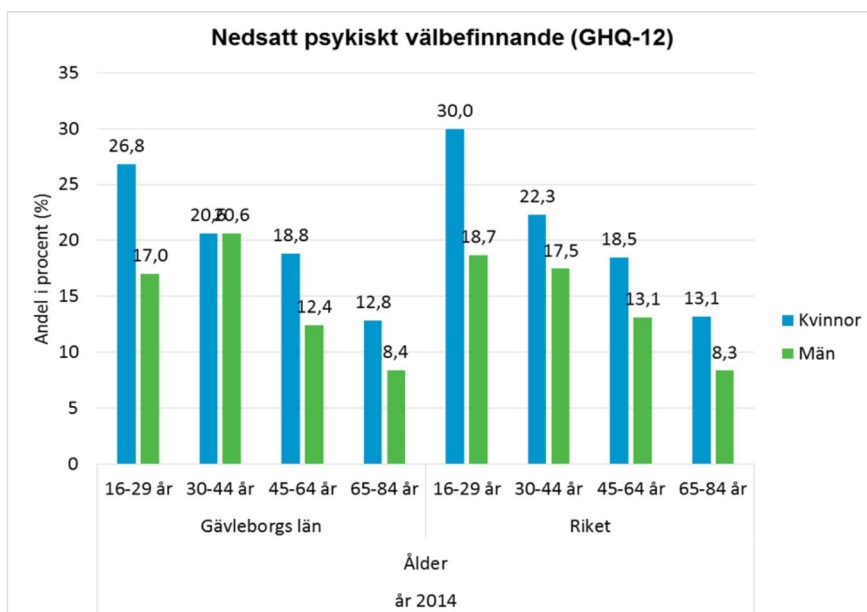
Frågorna avser att indikera psykiskt välbefinnande och mäter psykiska reaktioner på påfrestningar snarare än psykisk ohälsa.

Folkhälsomyndighetens årsrapport "Folkhälsans utveckling 2018" rapporterar på nationell nivå att psykisk ohälsa är ett fortsatt stort folkhälsoproblem. Särskilt tydligt är det när kvinnor rapporterar självskattat nedsatt psykiskt välbefinnande. Bland de yngre (16–29 år) finns vissa tecken på att den psykiska ohälsan ökar mellan 2006 och 2016. I åldern 16–84 år anger personer födda utanför Europa sämre självskattat psykiskt välbefinnande än övriga. Bland personer födda utanför Europa är det 26 procent som uppger nedsatt psykiskt välbefinnande under 2016, jämfört med 14 procent bland personer födda i Sverige.

Nedsatt psykiskt välbefinnande (GHQ-12) Gävle

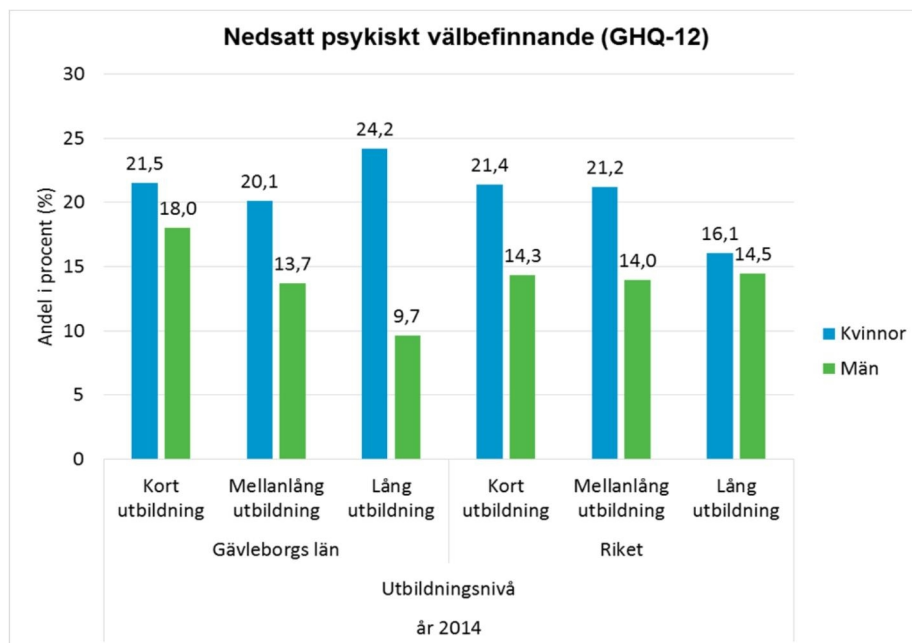

I Gävle 2014 är det 20% av kvinnorna och 15% av männen som uppger ett nedsatt psykiskt välbefinnande. Under den 10-års period som redovisas har högre andel kvinnor haft ett nedsatt psykiskt välbefinnande. Männen har legat på nära 15% under hela perioden.

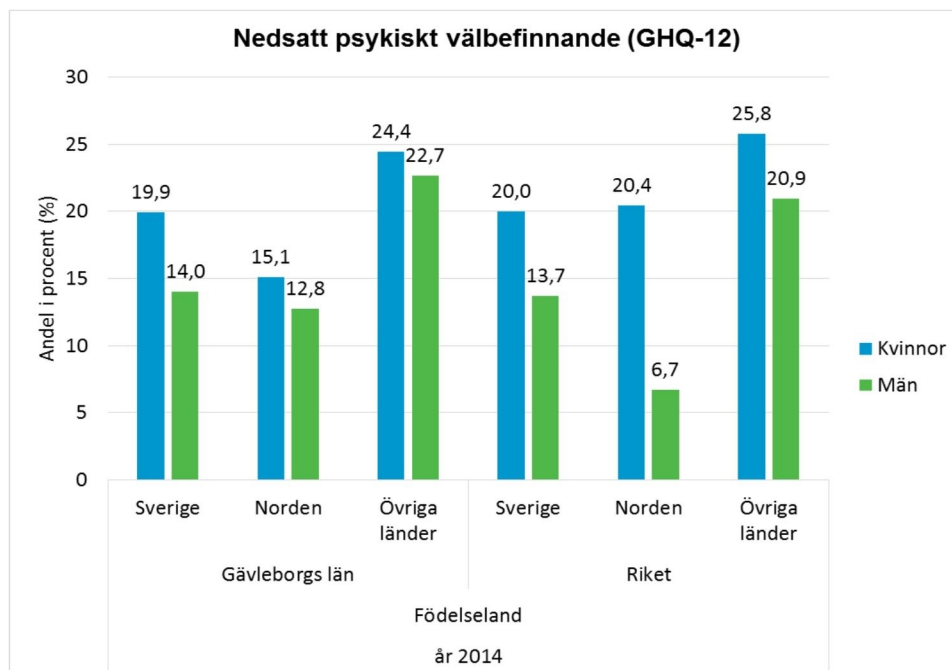

Kvinnor i åldern (16-29år) har högst andel som skattar nedsatt psykiskt välbefinnande på 26,8%, det är också här skillnaden är som störst mellan könen.

Kvinnor har högst andel som skattar nedsatt psykiskt välbefinnande i alla åldersgrupper, förutom i gruppen 30-44år där det är en jämn skattning mellan könen. Män i åldern 65-84år har den lägsta andelen som skattar nedsatt psykiska välbefinnande på 8,4%.

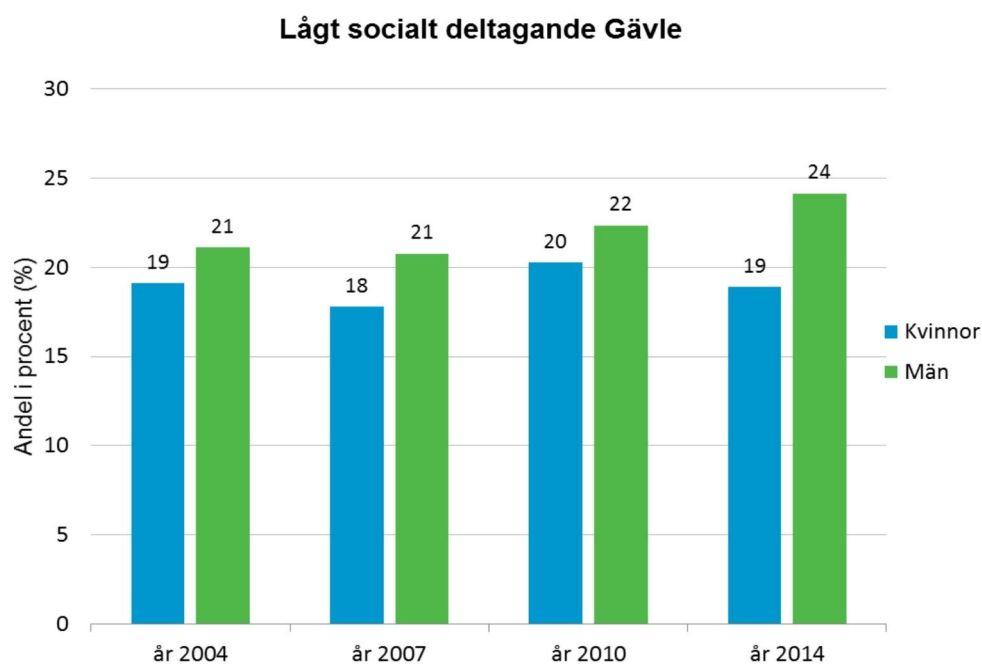
Kvinnor har genomgående en högre andel som skattar nedsatt psykiskt välbefinnande oavsett utbildningsnivå. Hos männen syns ett mönster där andelen som skattar nedsatt psykiskt välbefinnande sjunker i förhållande till en längre utbildningsnivå. Hos kvinnor syns inte samma mönster.

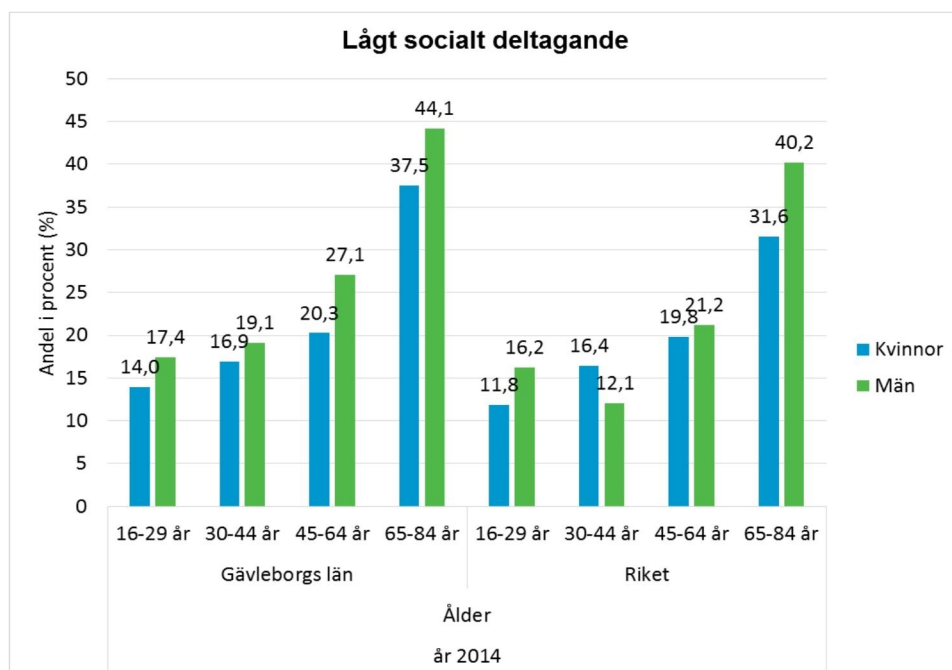
Personer födda i övriga länder har högst andel personer med nedsatt psykiskt välbefinnande, i snitt på 23,5%. Personer födda i Norden har lägst andel personer med nedsatt psykiskt välbefinnande, i snitt 14%. Fler andelar kvinnor än män anger oavsett födelseland ett nedsatt psykiskt välbefinnande.

Indikatorn Lågt socialt deltagande

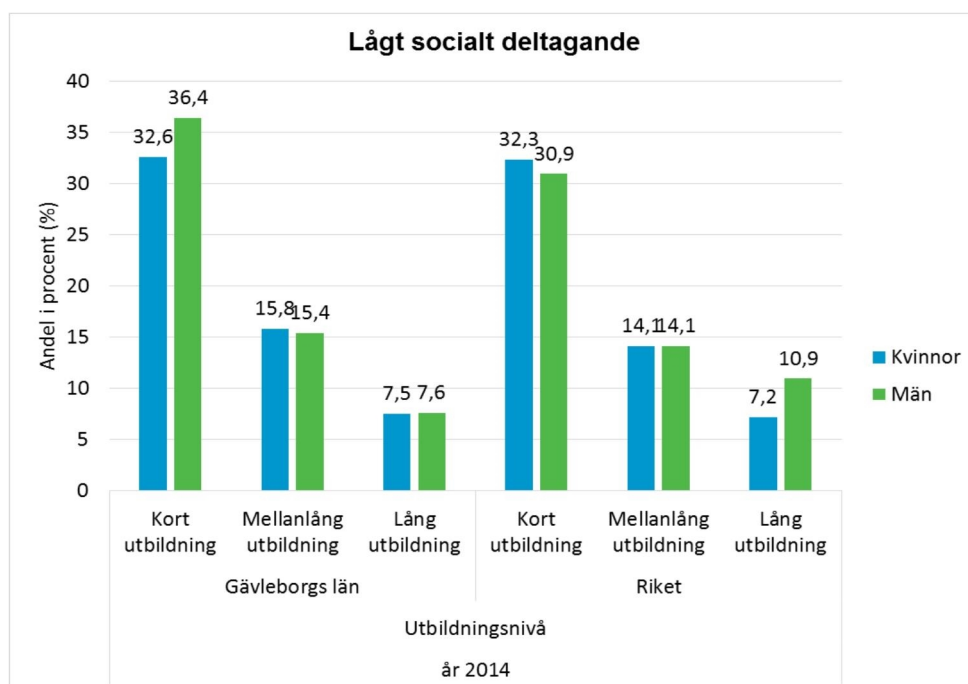
Är baserat på en lista med 14 aktiviteter. Om man inte deltagit i någon eller enbart en aktivitet det senaste året räknas det som ett lågt socialt deltagande.

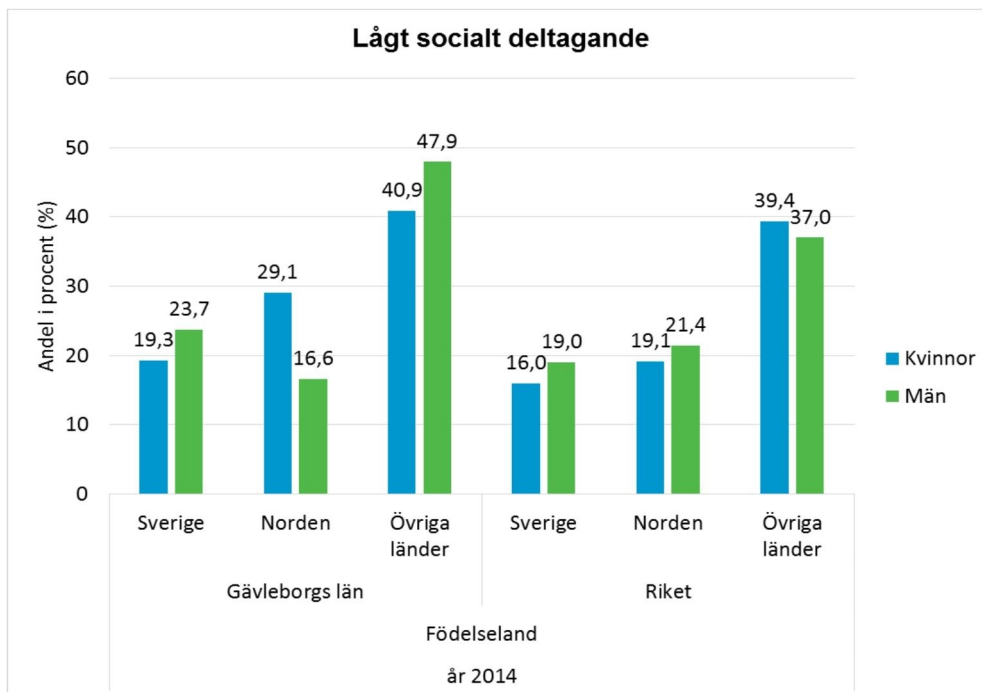
I Gävle 2014 är det 24% av männen och 19% av kvinnorna som har ett lågt socialt deltagande. Sett över den 10-års period som redovisas har Gävle haft ett lågt skattat socialt deltagande på runt 20%.

Lågt skattat socialt deltagande stiger med åldern och störst skillnader finns mellan åldersgrupperna 16-29år och 64-84år, som har ett snitt på 16% respektive 41%. Bland de äldsta är det 37% av kvinnorna och 44% procent av männen som har ett lågt socialt deltagande. Skillnaderna mellan män och kvinnor är som störst i åldersgrupperna 45-64år och 65-84år

Det är vanligare med ett lågt socialt deltagande bland personer med kort utbildning. Det skiljer i snitt 28% mellan gruppen med kort utbildning och lång utbildning. Personer med kort utbildning har ett snitt på 34% och personer med lång utbildning 8%.

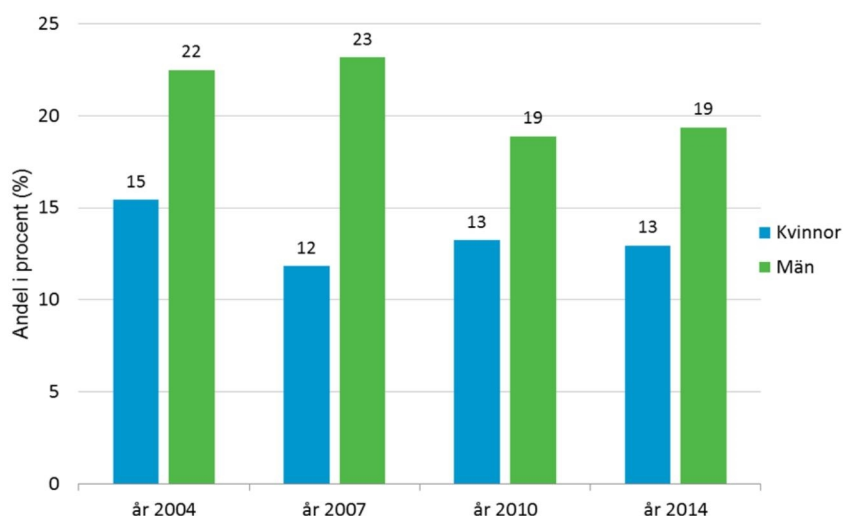

Personer med födda i övriga länder har högst andel med lågt socialt deltagande, männen på 47,9% och kvinnor 40,9%. Om vi tar ett snitt på alla grupper (Sverige 22, Norden 23, Övriga länder 44), så har personer födda i övriga länder närmast dubbelt så många med ett lågt socialt deltagande i förhållande till personer födda i Sverige och Norden. I grupperna Sverige och Övriga länder skattar en högre andel män ett lågt socialt deltagande och i Norden är det en högre andel kvinnor.

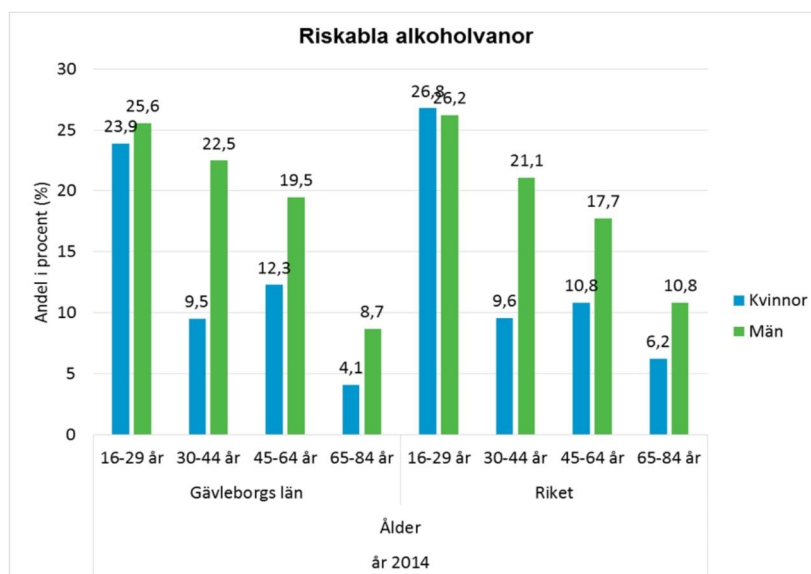
Indikator alkohol

Består av tre frågor som sedan utgör ett index för att beräkna riskabla alkoholvanor hos befolkningen.

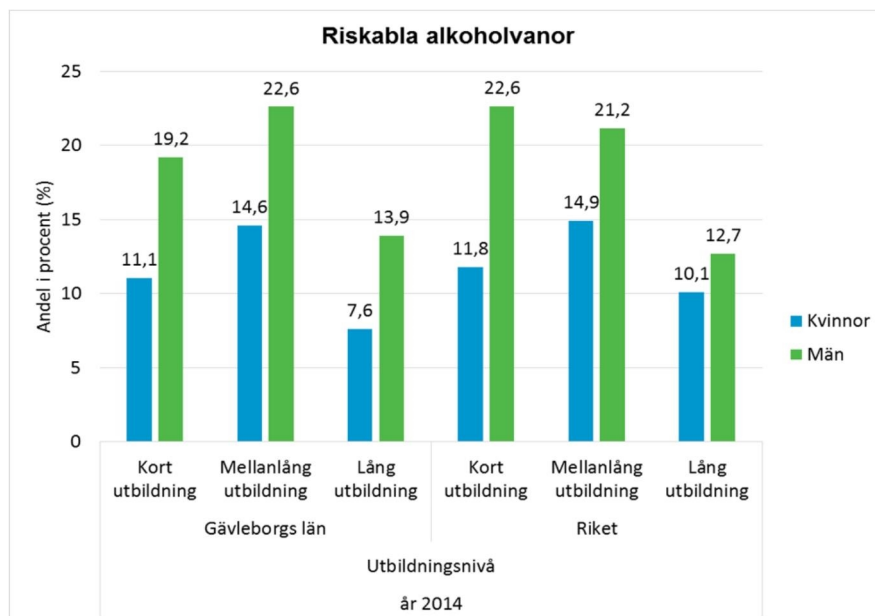
Riskabla alkoholvanor Gävle

I Gävle 2014 är det 19% av männen och 13% av kvinnorna som uppger riskabla alkoholvanor. Andelen män har varit högre än kvinnor under hela 10-års period som redovisas, männen har ett snitt 21% och kvinnor 13%.

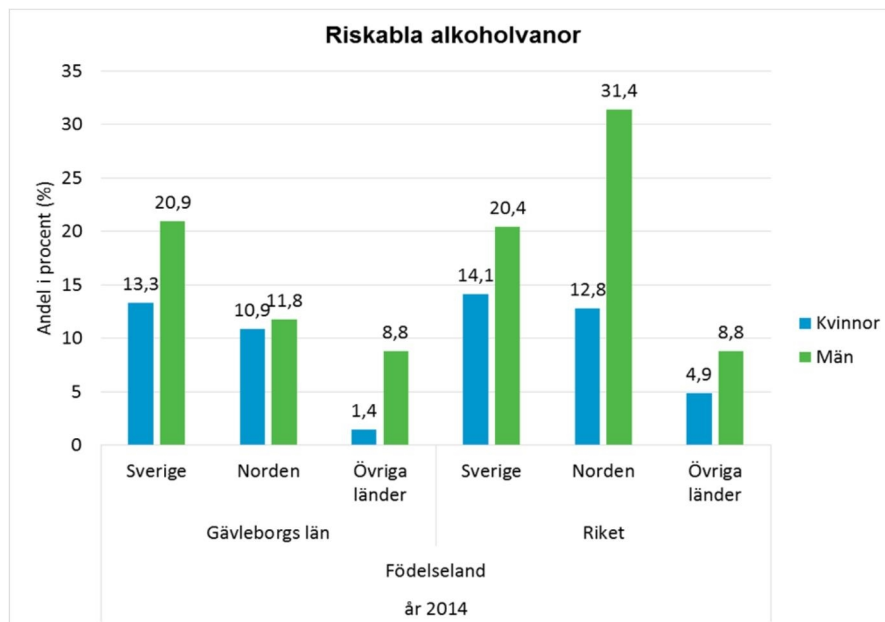

Högst andel med riskabla alkoholvanor finns bland åldersgruppen 16-29år och lägst andel med riskabla alkoholvanor finns bland åldersgruppen 65-84år. Större skillnader mellan könen påvisas först vid åldersgrupperna 30-44år och uppåt, där nära dubbelt så många män som kvinnor uppger riskabla alkoholvanor.

Män har oavsett utbildningsnivå riskabla alkoholvanor i högre utsträckning än kvinnor. Högst andel som skattar riskabla alkoholvanor finns i gruppen med mellanlång utbildning, oavsett kön. Där kvinnor skattar 14,6% och männen 22,6%.

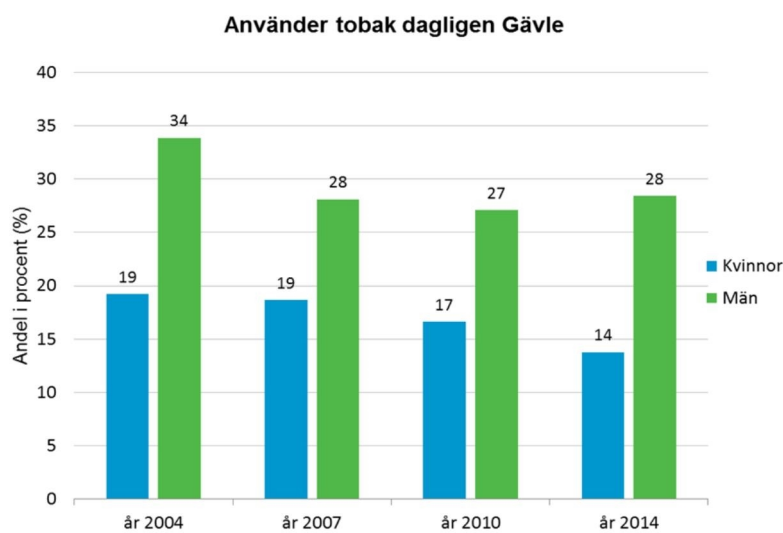
Lägst andel som skattar riskabla alkoholvanor finns i gruppen med lång utbildning, oavsett kön. Där kvinnor skattar 7,6% och männen 13,9%.

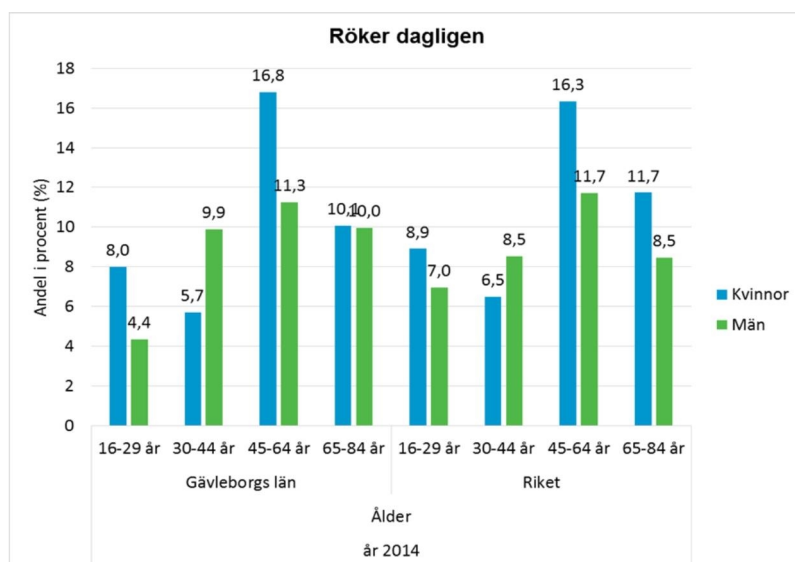
Högst andel som skattar riskabla alkoholvanor finns i födelseland Sverige, där män skattar 20,9% och kvinnor 13,3%. Om vi tar ett snitt på alla grupper (Sverige 17%, Norden 11%, Övriga länder 5%), så har gruppen födelseland Sverige närmast tredubbelt så många som skattar riskabla alkoholvanor i förhållande till gruppen övriga länder. Män skattar genomgående oavsett födelseland riskabla alkoholvanor i högre utsträckning än kvinnor. Lägst andel som skattar riskabla alkoholvanor är gruppen födelseland övriga länder, där kvinnor skattar 1,4% och män 8,8%.

Indikator tobaksrökning

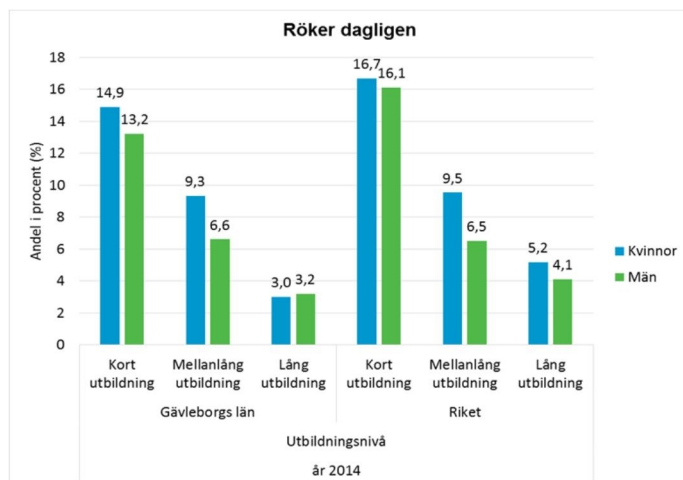
Är baserad på frågeställningen ”röker du dagligen?”.

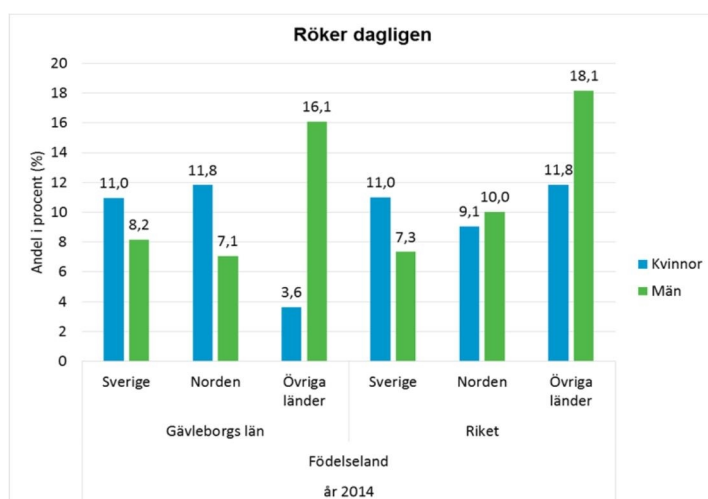
Daglig användning av tobak är vanligare bland män än bland kvinnor. 2014 var det dubbelt så många män 28% i förhållande till kvinnor 14%.

Högst andel som röker dagligen finns i åldersgruppen 45-64år, 16,8% av kvinnorna och 11,3% av männen. Lägst andel som röker dagligen är män i åldersgruppen 16-29år och kvinnor i åldersgruppen 30-44år.

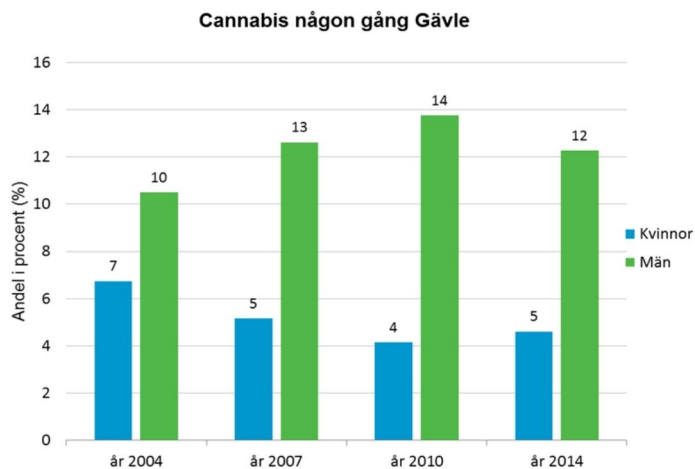
Daglig rökning är vanligare hos personer med kort utbildning. Det skiljer i snitt 11% mellan gruppen med kort utbildning och lång utbildning. Personer med kort utbildning har ett snitt på 14% och personer med lång utbildning 3%. I grupperna kort och mellanlång utbildning syns skillnader mellan män och kvinnor, där kvinnor har en högre andel som röker dagligen.

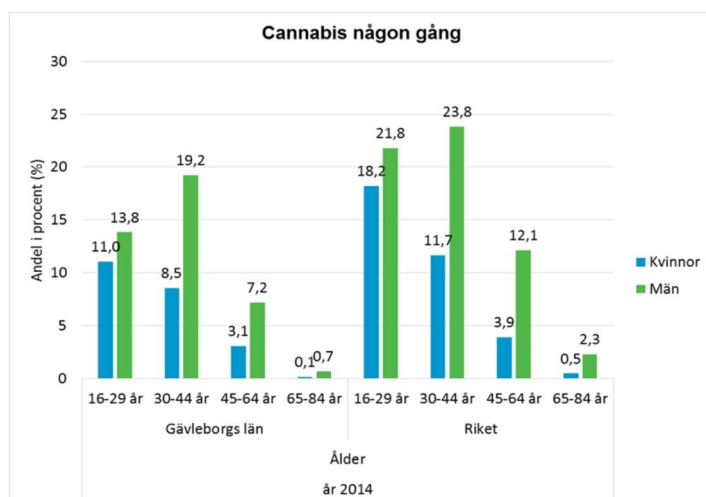
Högst andel som skattar att de röker dagligen är män i gruppen Övriga länder på 16,1%. Lägst andel som skattar att de röker dagligen är kvinnor i samma grupp, 3,6%. Procentuellt följer grupperna Sverige och Norden varandra i stora drag, där kvinnorna har ett snitt på 11% och männen 7,5%.

Indikator Cannabis

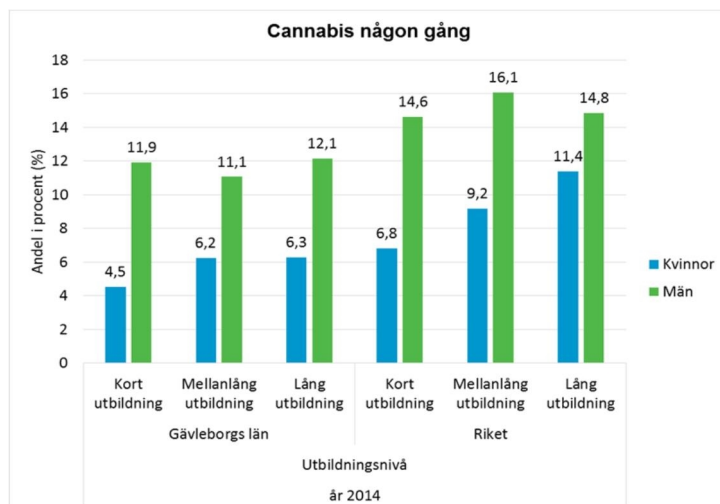
Bygger på frågeställningen "Har du någon gång använt hasch eller marijuana?" Frågan avser att indikera prevalensen och eventuella förändringar över tid för användning av cannabis.

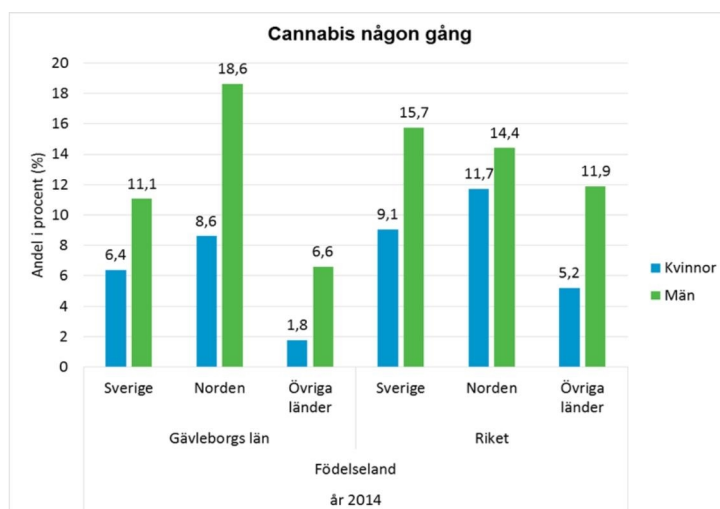
Sett över tio årsperioden som presenteras så är det fler män än kvinnor som skattar att de brukat cannabis någon gång. Sedan mätning 2007 är det mer än dubbelt så många män i förhållande till kvinnor.

Den åldersgruppen där flest skattar att de brukat cannabis någon gång är män i åldersgruppen 30-44år och det är också här störst skillnader mellan könen syns. Det är genomgående fler män än kvinnor oavsett ålder som skattar att de brukat cannabis någon gång. Lägst andel som skattat att de brukat cannabis någon gång är ålder åldersgruppen 65-84år.

Oavsett utbildningsnivå så är det fler män än kvinnor som uppger att de brukat cannabis någon gång, nära dubbelt så många. Män i samtliga utbildningsgrupper skattar runt 11-12%. Kvinnor med kort utbildning är de som skattar att de brukat cannabis i lägst utsträckning på 4,5% och övriga två grupper för kvinnor hamnar på nära 6%.

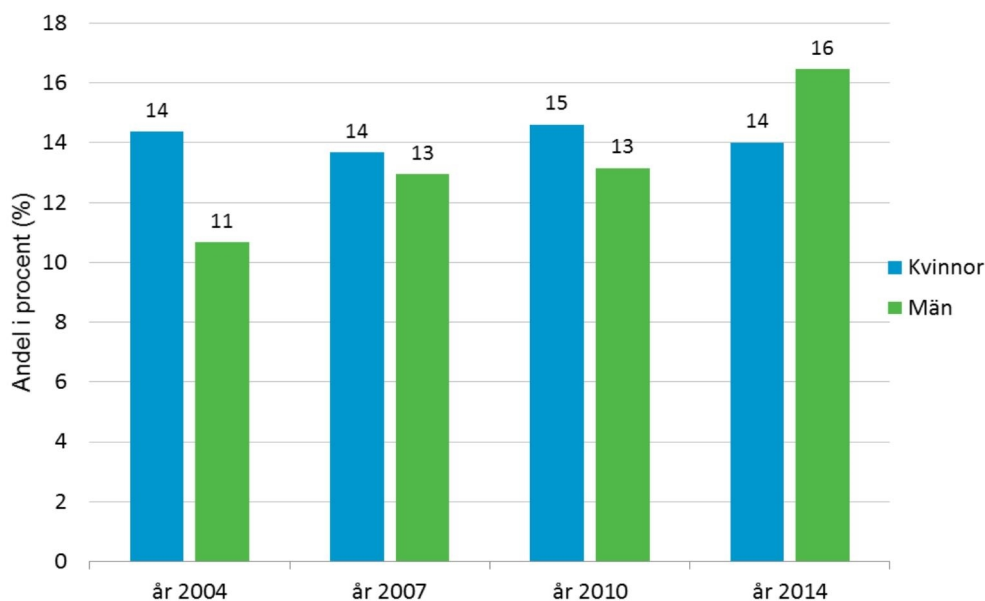

Högst andel som uppger att de brukat cannabis någon gång är män i gruppen Norden på 18,6%. Lägst andel är kvinnor i gruppen Övriga länder på 1,8%. Oavsett födelseland så är det en högre andel män än kvinnor.

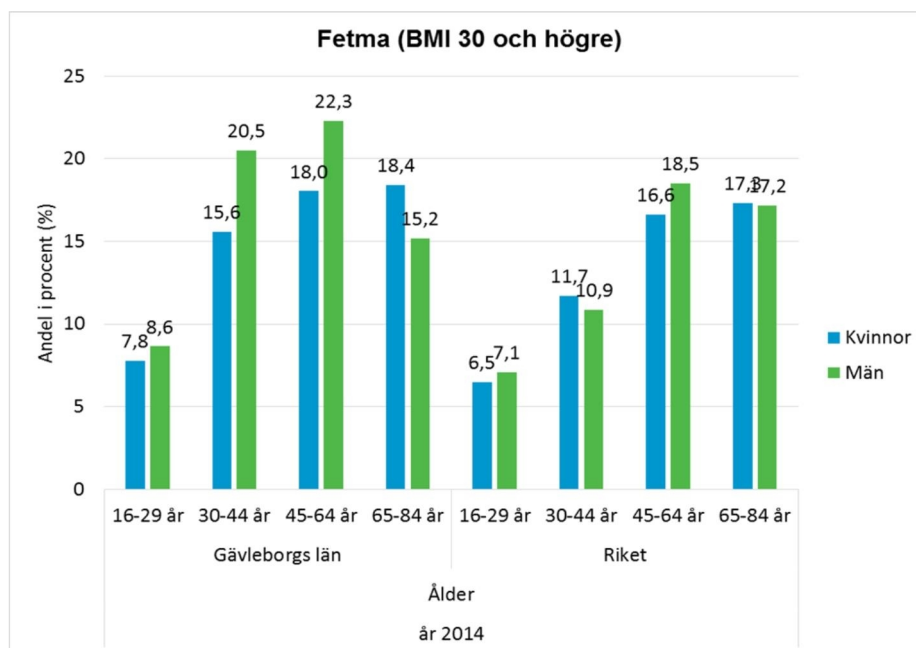
Indikator Fetma

Bygger på frågorna om längd och vikt. Frågorna syftar till att ligga till grund för beräkningar av BMI (Body Mass Index) och därigenom följa prevalensen av framförallt övervikt och fetma.

Fetma (BMI 30 och högre) Gävle

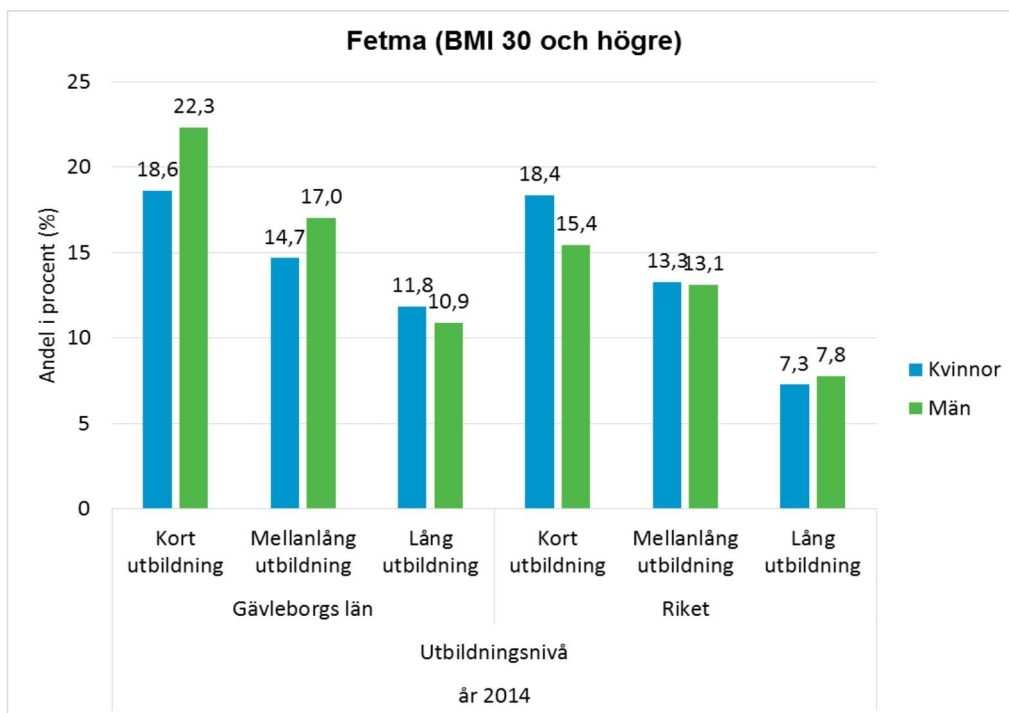

2014 var det 16% av männen och 14% av kvinnorna som beräknas ha fetma. Sedan mättilfället 2004 innebär det en ökning för männen på 5% medan kvinnorna har haft ett snitt på runt 14% under hela 10-års perioden.

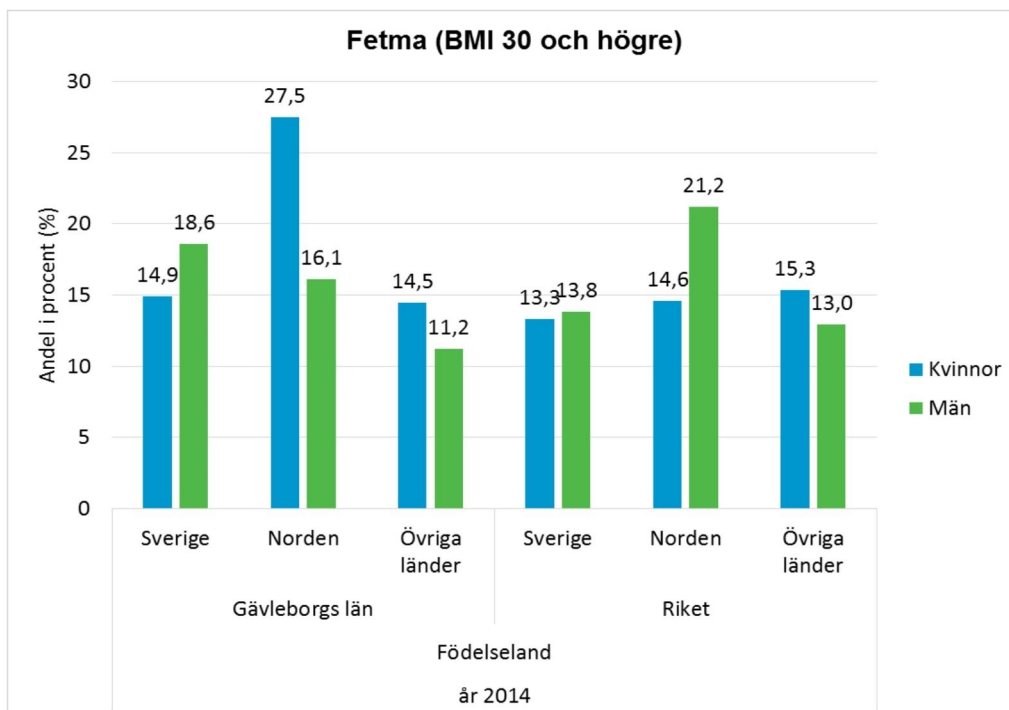

Andelen personer med fetma är högst hos män i åldersgruppen 45-64år på 22,3% följt av män i åldersgruppen 30-44år på 20,5%. Lägst andel med fetma är åldersgruppen 16-29år, kvinnor

7,8% och män 8,6%. Därefter sker en ökning för både män och kvinnor fram till åldersgruppen 65-84år och därefter minskar andelen män men inte kvinnor.

Fetma är vanligare hos personer med kort utbildning. Det skiljer runt 9% mellan gruppen med kort och lång utbildning. Personer med kort utbildning har ett snitt på 20% och personer med lång utbildning 11%. I grupperna kort och mellanlång är det fler män än kvinnor som har fetma.

Fetma är vanligast hos kvinnor födda i Norden, 27,5% följt av män födda i Sverige, 18,6%. Lägst andel med fetma är män födda i övriga länder på 11,2% följt av kvinnor i samma grupp, 14 %.

Sammanfattande resultat från enkätundersökningen LUPP 2016

Sammanfattande resultat från LUPP-rapporten 2016 visar att det finns tydliga könsskillnader vad gäller hälsa. Tjejeers självskattade hälsa och andelen som upplever regelbunden stress har dessutom gått i en negativ riktning jämfört med tidigare lupp-undersökningar i Gävle. Unga som oroar sig för familjens ekonomi och unga med funktionsnedsättning mår också tydligt sämre än övriga ungdomar. 52 % av unga med en funktionsnedsättning svarar att deras hälsa är mycket eller ganska bra. Motsvarande siffra bland unga som inte har en funktionsnedsättning är 75 %.

2.2 Program mål "Alla i Gävle ges förutsättningar att bilda, utbilda sig och bli en del av arbetsmarknaden"

Grundskolan – Slutbetyg årskurs 9, Läsåret 2014/2015 2

Andel (%) som uppnått kunskapskraven i alla ämnen

Svensk bakgrund	78%
Utländsk bakgrund, födda i Sverige	59%
Utländsk bakgrund, födda utomlands	43%

Enligt nedanstående tabell finns skillnader när det gäller att ha behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet. 90% av eleverna med svensk bakgrund hade 2014/2015 behörighet till ett yrkesprogram, medan endast 59% av eleverna med utländsk bakgrund födda utomlands hade det.

Andel (%) behörig till yrkesprogram

Svensk bakgrund	90%
Utländsk bakgrund, födda i Sverige	83%
Utländsk bakgrund, födda utomlands	59%

Gällande andel av eleverna i Gävle kommun som fullgör gymnasiet ser statistiken ut enligt följande för 2015:

² Grundskolan – Slutbetyg årskurs 9, 2014/15, Gävle, Siris, Skolverket. Siffror från Utbildning Gävle

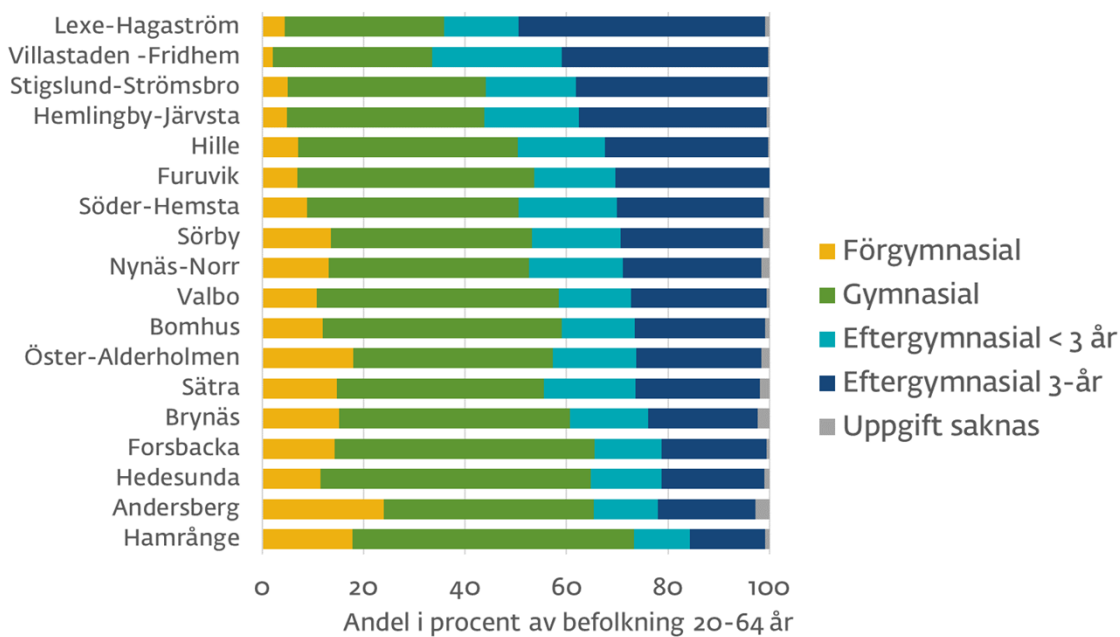
Gymnasieelever med examen inom 3 år, lägeskommun, andel (%) ³

Kvinnor	71,4
Män	61,5
Totalt	66,8

Det som framgår i ovanstående tabell är att betydligt större andel av kvinnorna, jämfört med männen, tar examen från gymnasiet inom 3 år.

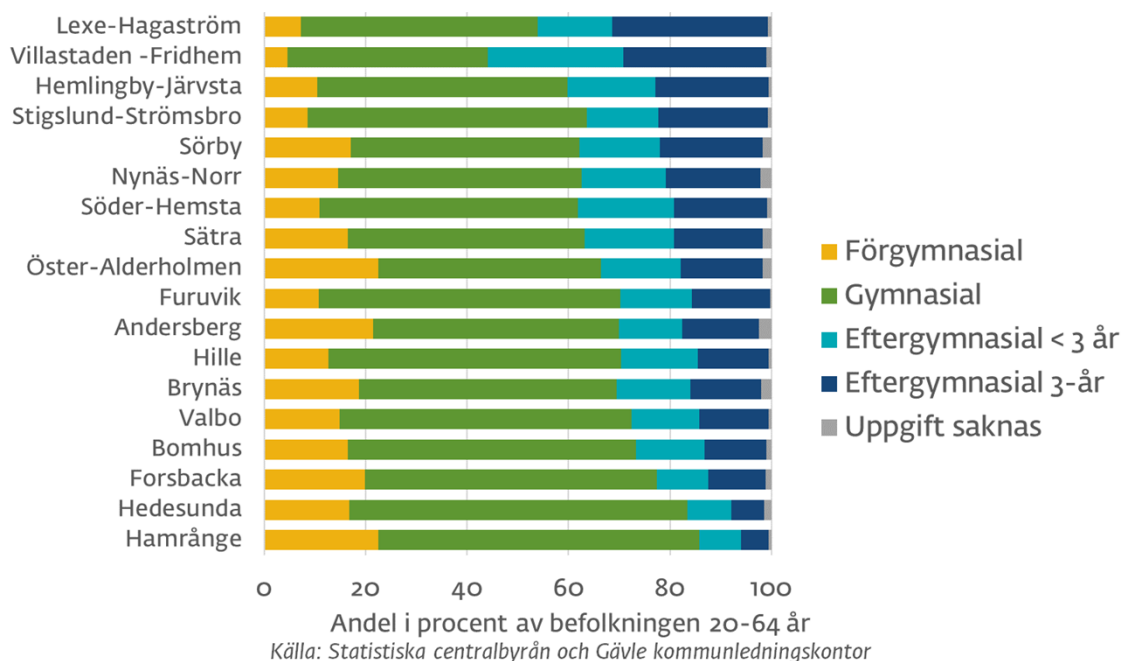
Utbildningsnivån utifrån de olika planeringsområdena i Gävle kommun skiljer sig åt. Det finns även skillnader i högre utbildningsnivå mellan kvinnor och män utifrån de olika planeringsområdena. Exempelvis kvinnor i Hille har högre utbildningsnivå än män. I Andersberg är förhållandet det motsatta.

Utbildningsnivå hos kvinnor efter planeringsområde 2016

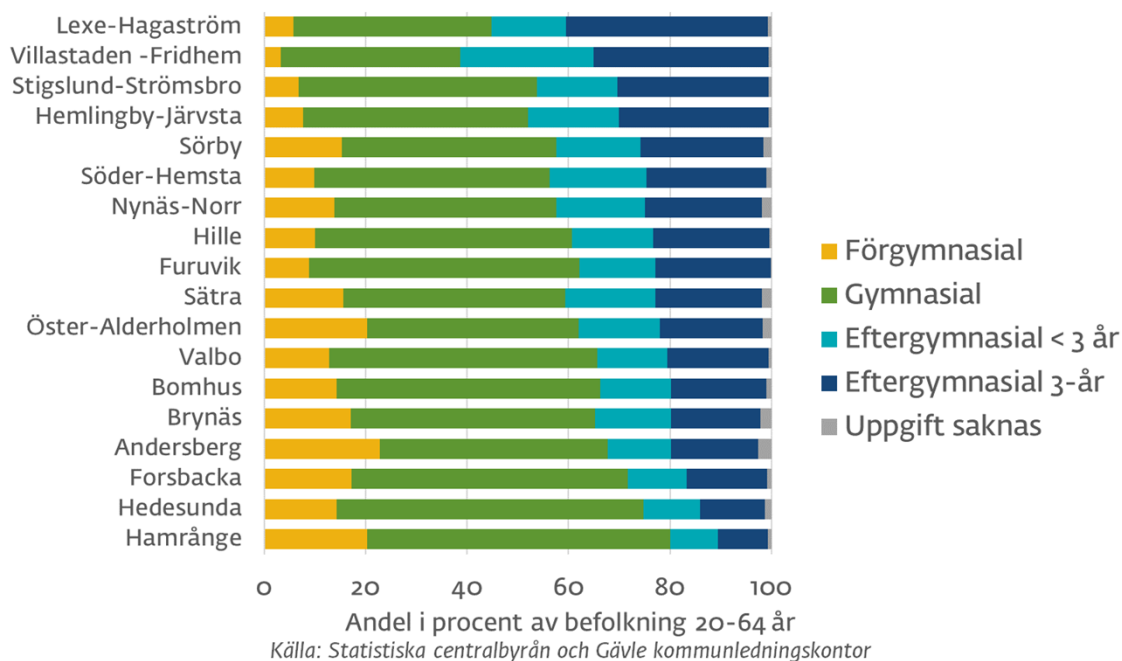

³ Siffror från Utbildning Gävle i april 2016

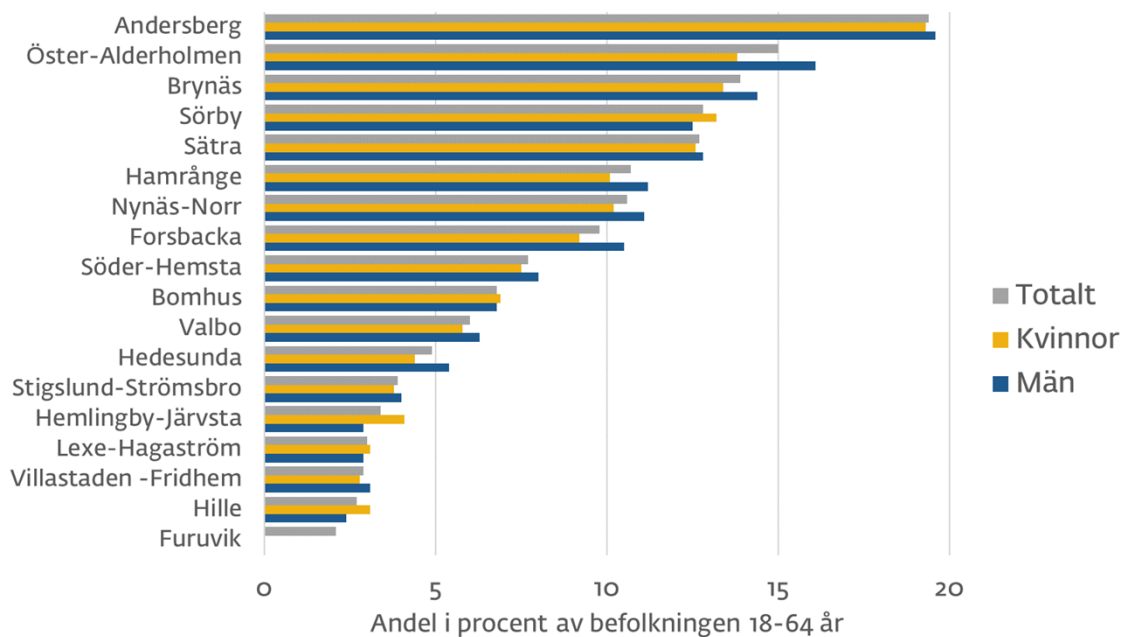
Utbildningsnivå hos män efter planeringsområde 2016

Utbildningsnivå efter planeringsområde 2016

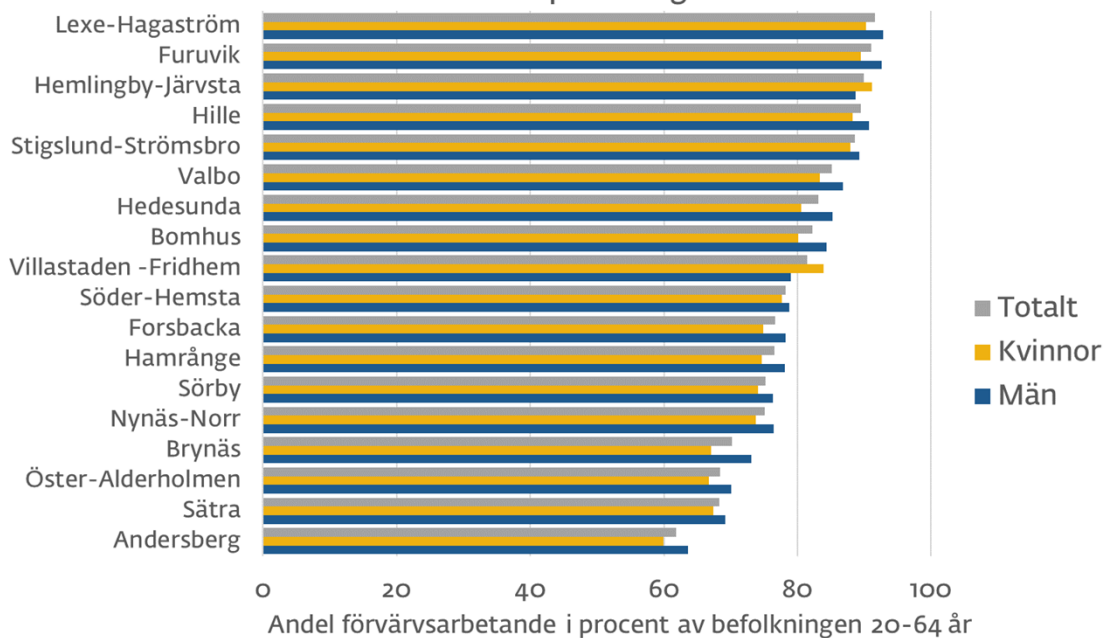

Arbetssökande efter planeringsområde 2017

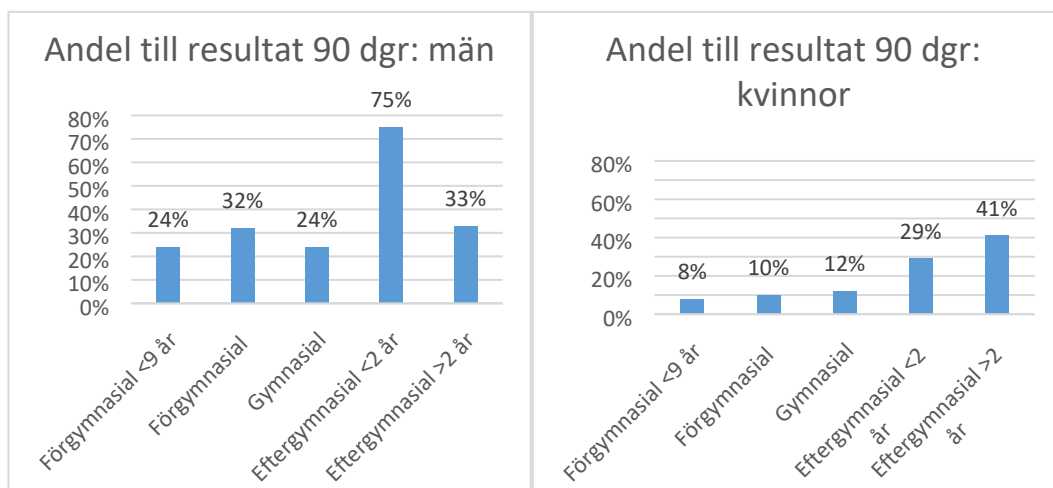
Källa: Statistiska centralbyrån och Gävle kommunledningskontor

Förvärvsfrekvens efter planeringsområde 2016

Källa: Statistiska centralbyrån och Gävle kommunledningskontor

Utfall 90 dagar efter avslutad etableringsplan 201609-201708 per kön och utbildningsnivå (Gävle kommun). Källa Arbetsförmedlingen

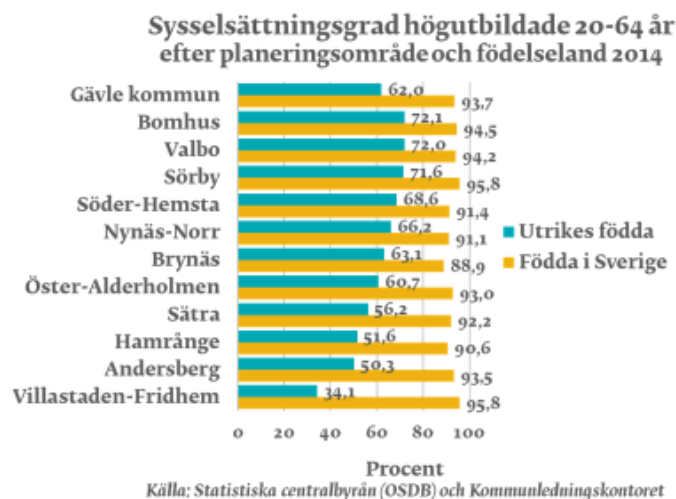

Ovanstående diagram visar andel kvinnor och män som gått vidare till resultat 90 dagar efter att de avslutat sin etableringsplan. I detta fall betyder resultat, att personen gått vidare till jobb eller till studier.

Värt att lyfta i detta sammanhang är att siffrorna ser betydligt bättre ut för männen än för kvinnorna. Förutom när det gäller gruppen med eftergymnasial utbildning längre än 2 år, här har en högre andel av kvinnorna gått vidare till resultat.

Störst skillnad mellan könen finns i gruppen eftergymnasial utbildning kortare än 2 år, där 75% av männen gått vidare till resultat, men endast 29% av kvinnorna.

Sysselsättningsgrad högutbildade

Ovanstående diagram visar sysselsättningsgrad för högutbildade i Gävle.

Det som framgår är att sysselsättningsgraden är betydligt lägre för de som är födda i ett annat land jämfört med de som är födda i Sverige. Med högutbildad avses här utbildningsnivå motsvarande lägst treårig eftergymnasial utbildning.

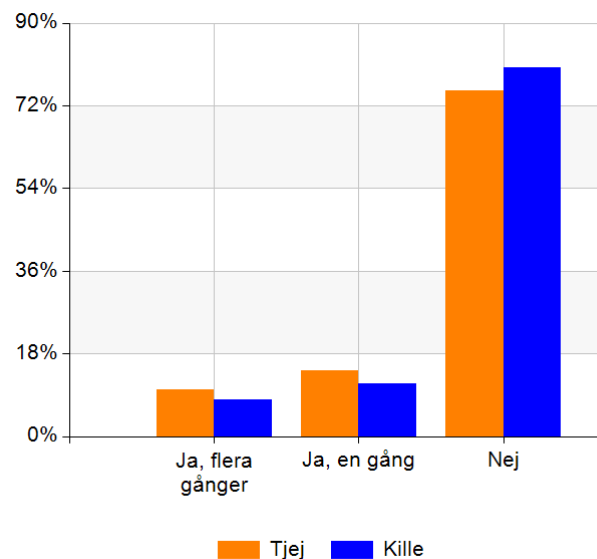
2.3 Program mål "Gävle kommun skapar förutsättningar för en aktiv och meningsfull fritid för alla"

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP) i Gävle har påvisat hur fritiden utgör en betydelsefull del av människors liv och en investering för framtiden. Utöver aktiviteters värde i sig så påverkar en aktiv fritid även livet även på andra områden, där människor får möjlighet till att utveckla sig själva, engagera sig och få värdefulla erfarenheter (Lupp 2013, 12KS300).

Fritidens betydelse för hälsa är särskilt stor. Det går att konstatera att strukturerade fritidsaktiviteter har flera positiva effekter som exempelvis sociala kompetenser, bättre självförtroende och problemlösningsförmåga (Lupp 2016, 16KS24).

A8. GYMNASIET: Under de senaste sex månaderna, har det hänt att du inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte haft råd?

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja, flera gånger	30	10,3	22	8,1	52	9,2
Ja, en gång	42	14,4	31	11,4	73	13
Nej	220	75,3	218	80,4	438	77,8
Total	292	100	271	100	563	100

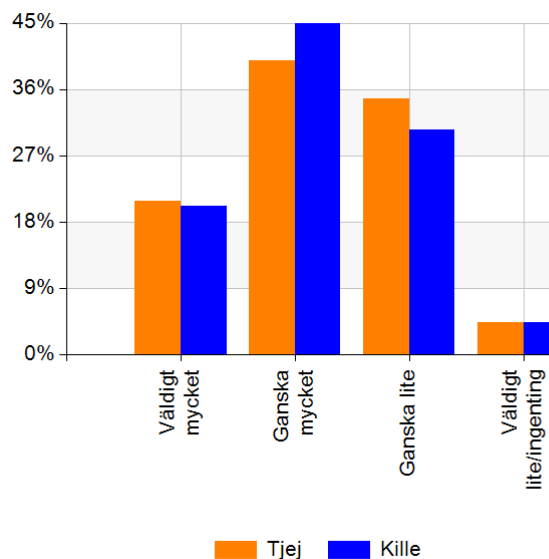

Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
99,3% (292/294)	99,6% (271/272)

Vad som är möjligt att göra på fritiden styrs till stor utsträckning av de resurser individen har tillgång till. Diagrammet ovan visar att mer än var femte person i gymnasieskolans årskurs två vid något tillfälle inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i samma ålder gör eller köper för att familjen inte haft råd. Detta bör också förstås med bakgrund mot att fritiden kan utgöra en central aspekt av människors identitet (Lupp 2013, 12KS300). Det finns också belägg för att barn och unga till föräldrar med begränsade ekonomiska resurser idrottar i betydligt mindre omfattning än andra barn. Detta gäller även för unga med funktionsnedsättning, flickor till utrikesfödda föräldrar samt unga hbtq-personer (Lupp 2016, 16KS24).

B1. GYMNASIET: Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Väldigt mycket	61	20,8	55	20,2	116	20,5
Ganska mycket	117	39,9	122	44,9	239	42,3
Ganska lite	102	34,8	83	30,5	185	32,7
Väldigt lite/ingenting	13	4,4	12	4,4	25	4,4
Total	293	100	272	100	565	100

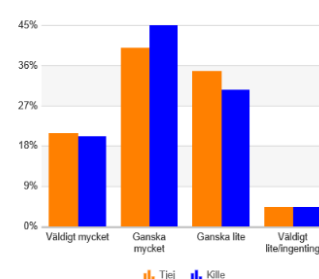
Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
99,7% (293/294)	100% (272/272)

Fritid åk 2 gymnasiet

B1. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Väldigt mycket	61	20,8	55	20,2	116	20,5
Ganska mycket	117	39,9	122	44,9	239	42,3
Ganska lite	102	34,8	83	30,5	185	32,7
Väldigt lite/ingenting	13	4,4	12	4,4	25	4,4
Total	293	100	272	100	565	100

Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
99,7% (293/294)	100% (272/272)

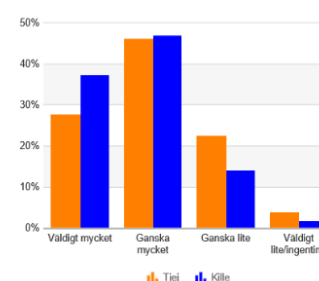

åk 8 grundskolan

B1. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Väldigt mycket	95	27,6	129	37,3	224	32,5
Ganska mycket	159	46,2	163	47,1	322	46,7
Ganska lite	77	22,4	48	13,9	125	18,1
Väldigt lite/ingenting	13	3,8	6	1,7	19	2,8
Total	344	100	346	100	690	100

Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
99,7% (344/345)	98,9% (346/350)

Diagrammen ovan visar på att Gävle har ett gott utbud av fritidsaktiviteter, särskilt för yngre personer. Dock upplevs inte fritidsutbudet som lika gott bland äldre ungdomar i gymnasieålder. Tendenser är också att andelen unga som anser att det finns mycket att göra på fritiden minskat sedan 2010 (särskilt bland flickor) och det finns stora skillnader mellan stadsdelarna (Lupp 2016, 16KS24).

För unga personers utveckling har tillgången till meningsfulla kultur- och fritidssysselsättningar stor betydelse för den sociala utvecklingen, psykisk hälsa och informellt lärande (Lupp 2016, 16KS24). Det finns också belägg för att idrottande personer i lägre utsträckning än andra uppvisar depressiva symptom, har en lägre alkoholkonsumtion och undviker i högre utsträckning att hamna i problem med lagen (Lupp 2013, 12KS300).

3 Indikatorer till målområde "Delaktighet och inflytande"

Flera nedan berörda indikatorer signalerar att Gävle kommun behöver utveckla sitt arbete inom området delaktighet och inflytande.

3.1 Programmall "Gävle kommun verkar för delaktighet och reellt inflytande"

Nöjd-Inflytande-Index (NII) - Hur ser medborgarna i Gävle kommun på sitt inflytande i kommunen?

SCB:s medborgarundersökning kan vara ett av verktygen kommunen använder för att få en bild av hur kommuninvånarna ser på sin kommun. Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Inflytande-Index (NII) för hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande i Gävle kommun blev 35.

NII för samtliga 131 kommuner som var med i undersökningen hösten 2017 blev 40. NII för Gävle kommun är lägre jämfört med genomsnittresultatet.

Jämfört med genomsnittresultatet är betygsindexet för frågeområdet...

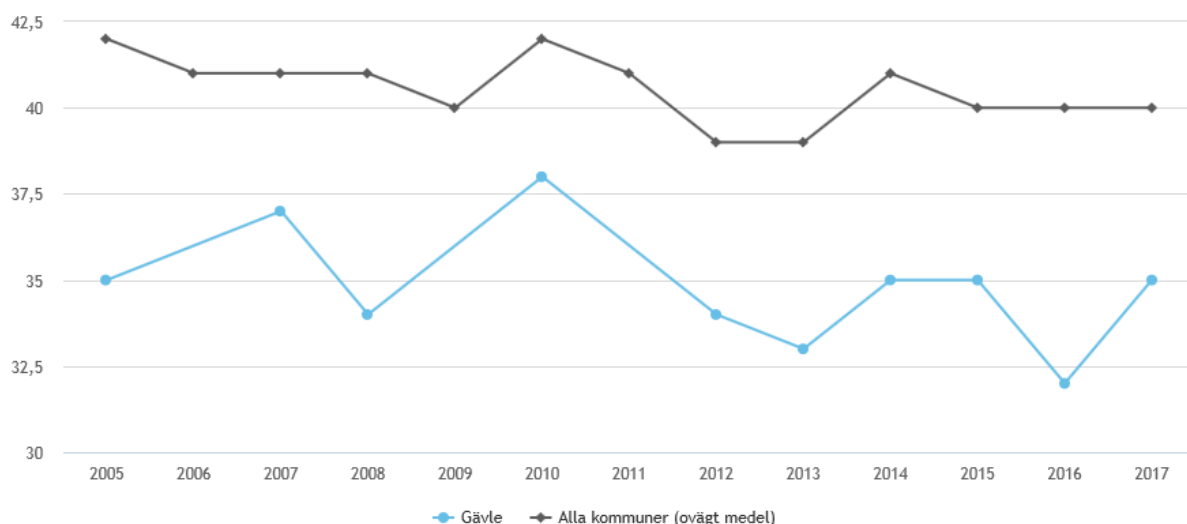
... **Kontakt** lägre.

... **Information** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Påverkan** lägre.

... **Förtroende** lägre.

Vilka frågeområden bör uppmärksammas för att få nöjdare medborgare i Gävle kommun? För Gävle kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för frågeområdena Förtroende samt Påverkan som kan höja helhetsbetyget Nöjd-Inflytande-Index.

Nöjd Inflytande-Index - Helheten (U00408)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information.

Kommunens Nöjd-Inflytandeindex, skala 0-100. Utgår från frågorna: "Hur nöjd är du med den insyn och/det inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter?", "Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande?"

och "Försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande över kommunens verksamheter och beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker du att invånarnas insyn och inflytande kommer i din kommun?". Källa SCB:s *medborgarundersökningar*.

Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) (U01413)	2014	2015	2016
	26	26	26

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Andel (%) invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra. Resultatet baseras på data från de fyra befolkningsenkäterna *Hälsa på lika villkor* (Statens folkhälsoinstitut) år T-3 till år T, *Liv & hälsa* år T, *Folkhälsa i Skåne* år T samt *Hälsoenkät Stockholms län frågan*; Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor? Indikator redovisar avsaknad av tillit, det vill säga andel (%) personer som svarat nej på frågan.

Gävle har stora skillnader i valdeltagande mellan olika valdistrikt

Valdeltagande i senast kommunvalet %	2014
	84,5
Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunalval, andel (%)	2014
	59,9
Valdistrikt med högst valdeltagande i senaste kommunalval, andel (%)	2014
	92,6
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet, andel (%)	2014
	78

Delaktighet och inflytande för målgruppen barn och unga utifrån LUPP

Området "Jag kan påverka". Uppföljning: grad av upplevt inflytande i kommunen och i skolan.

Utfall: Svagt uppåtgående vad det gäller inflytande i kommunen. Det är ca 20 procent som uppger att de kan föra fram sina åsikter till de som bestämmer (något lägre bland tjejer), vilket såklart är lågt men ungefär där man brukar hamna i sådana här mätningar. Andelen som vill påverka saker i sin kommun ligger kring ca 50 %.

Det upplevda inflytandet över olika aspekter i skolan har minskat något sedan 2010.

Delaktighet och inflytande utifrån lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Gävle kommun är enligt minoritetslagen (SFS 2009:724) skyldig att säkerställa att kommunens nationella minoriteter får möjlighet till inflytande i frågor som berör dem. Gävle kommun har under de senaste åren arbetat med att föra dialog med de nationella minoriteterna bosatta i Gävle. Flera minoriteter som från början har varit osynliga för kommunens organisation har blivit mer synliga och flera kommuninvånare som hör till nationella minoriteter har involverats i planering av verksamheten. Det har visat sig att alla fem minoritetsspråken – finska, samiska, romani chib, meänkieli och jiddisch – används av gävlebor. Kommunen har hittills anordnat öppna samrådsmöten för sverigefinnar, tornedalingar, romer och samer.

3.2 Programsmål "Gävle är en tillgänglig kommun"

Fysisk tillgänglighet

Fysisk tillgänglighet - samråd med funktionshindersorganisationer, poäng (max=3)

2014	2015	2016
1	2	2

Fysisk tillgänglighet - samråd med funktionshindersorganisationer, poäng (max=3) (U00483)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Poängen baseras på enkätfrågan "På vilket sätt samråder kommunen med funktionshindersorganisationer om fysisk tillgänglighet?". Svartalernativet "Beslut som berör fysisk tillgänglighet fattas alltid baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 3 poäng, "Beslut som berör fysisk tillgänglighet fattas ibland baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 2p "Möten genomförs med funktionshindersorganisationer för att informera om arbetet med att öka den fysiska tillgängligheten" ger 1p. "Kommunen samråder inte med funktionshindersorganisationer" eller Vet ej ger 0 poäng. Källa: *Myndigheten för delaktighets kommunenkät*.

Tillgänglighet arbetsmarknad

Tillgänglighet arbetsmarknad - samråd med funktionshindersorganisationer, poäng (max=3) (U40444)

2014	2015	2016
1	1	1

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Poängen baseras på enkätfrågan "På vilket sätt samråder kommunen med funktionshindersorganisationer i frågor som rör arbetsmarknaden?". Svartalernativet "Beslut som rör arbetsmarknaden fattas oftast baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 3 poäng, "Beslut som rör arbetsmarknaden fattas ibland baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 2p "Möten genomförs med funktionshindersorganisationer för att informera om kommunens arbete inom arbetsmarknadsområdet" ger 1p. "Kommunen samråder inte med funktionshindersorganisationer i arbetsmarknadsfrågor" eller "Vet ej" ger 0 poäng. Källa: *Myndigheten för delaktighets kommunenkät*.

Tillgänglighet idrott

Tillgänglighet idrott - följer upp invånares behov, poäng (max=3)

2014	2015	2016
-	1	0

(U09441)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Poängen baseras på enkätfrågan "På vilket sätt samråder kommunen med funktionshindersorganisationer om tillgänglighet och delaktighet till idrott för personer med funktionsnedsättning?". Svartalernativet "Beslut som berör tillgänglighet och delaktighet fattas oftast baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 3 poäng, "Beslut som berör tillgänglighet och delaktighet fattas ibland baserat på samråd med

funktionshindersorganisationer" ger 2p "Möten genomförs med funktionshindersorganisationer för att informera om arbetet med att öka tillgängligheten och delaktigheten till idrott" ger 1p. "Kommunen samråder inte med funktionshindersorganisationer i idrottsfrågor" eller "Vet ej" ger 0 poäng. Källa: *Myndigheten för delaktighets kommunenkät*.

Tillgänglighet kultur

2014	2015	2016
-	1	0

Tillgänglighet kultur - samråd med funktionshindersorganisationer, poäng (max=3) (U09422)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Poängen baseras på enkätfrågan "På vilket sätt samråder kommunen med funktionshindersorganisationer om tillgänglighet och delaktighet till kultur för personer med funktionsnedsättning?". Svartalernativet "Beslut som berör tillgänglighet och delaktighet fattas oftast baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 3 poäng, "Beslut som berör tillgänglighet och användbarhet fattas ibland baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 2p, "Möten genomförs med funktionshindersorganisationer för att informera om arbetet med att öka tillgängligheten och delaktigheten till kultur" ger 1p. "Kommunen samråder inte med funktionshindersorganisationer i kulturfrågor" eller "Vet ej" ger 0 poäng. Källa: *Myndigheten för delaktighets kommunenkät*.

Tillgänglighet grundskola

Tillgänglighet grundskola - samråd med funktionshindersorganisationer, poäng (max=3) (U15535)

2014	2015	2016
1	2	2

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Poängen baseras på enkätfrågan "På vilket sätt samråder kommunen med funktionshindersorganisationer i skolfrågor?". Svartalernativet "Beslut som berör tillgänglighet och delaktighet fattas alltid baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 3 poäng, "Beslut som berör tillgänglighet och delaktighet fattas ibland baserat på samråd med funktionshindersorganisationer" ger 2p "Möten genomförs med funktionshindersorganisationer för att informera om arbetet med att öka tillgängligheten och delaktigheten" ger 1p. "Kommunen samråder inte med funktionshindersorganisationer i skolfrågor" eller "Vet ej" ger 0 poäng. Källa: *Myndigheten för delaktighets kommunenkät*.

3.3 Programsmål "Gävle kommun har ett strukturerat och gott samarbete med civilsamhället"

Inom exempelvis integrationsområdet har Gävle kommun erbjudit i snitt fyra dialogträffar per år med civilsamhällets aktörer som arbetar för integration i Gävle. Aktörerna har tryckt på vikten av samordning och att kommunen har en väldigt viktig roll i detta; för att samordna träffar, organisera upp information mm.

3.4 Program mål "Gävle kommunkoncerns verksamheter har god kunskap om och stärker respekten för nationella minoriteters rättigheter"

Enligt minoritetslagen (SFS 2009:724) ska kommunen säkerställa de nationella minoriteternas rätt till information, skydd av kultur och språk och rätt till delaktighet och inflytande. För att kunna säkerställa nationella minoriteters rättigheter ska kommunens verksamheter ha god kunskap om de nationella minoriteterna, deras särställning i det svenska samhället och de behov som minoriteterna har lokalt. Svenska myndigheter registrerar av integritetsskäl inte befolkningen utifrån etnisk tillhörighet och därför är dialog med invånarna avgörande för att kommunen ska kunna ha kunskap på minoriteternas situation, utmaningar och för att kommunen ska kunna följa upp sitt arbete inom området.

Indikator	Utfall 2010	Utfall 2017
Antal nationella minoritetsgrupper som Gävle kommun har samråd med	0	4
Antal nat. min. språk som Gävle kommun informerar på	0	2

4 Indikatorer till målområde ” Icke-diskriminering”

Gävle kommun bär en nyckelroll och har ansvar för efterlevnad av de mänskliga rättigheterna i praktiken. Människors lika värde och tillgångar till rättigheter och möjligheter är något Gävle kommun ska ta fasta på.

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen innebär att någon missgynnas eller kränks med samband till någon av de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Skyddet mot diskriminering är en av hörnstenarna i arbetet för de mänskliga rättigheterna. Andra frågor som är kopplade till detta område är åtgärder mot rasism, homofobi och andra liknande former av intolerans. Åtgärder som syftar till att förebygga och motverka diskriminering är grundläggande i en demokrati.

Så här kan man beskriva hur olika sektorsövergripande perspektiv som berör mänskliga rättigheter:

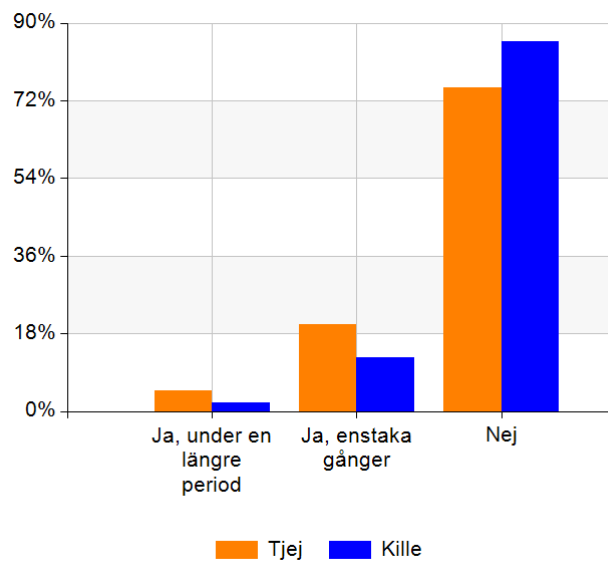
- **Jämställdhet**, som motsvaras av en rätt till jämställdhet för alla kvinnor och män, flickor och pojkar.
- **Barnets bästa**, som säger att beslut som berör barn ska sätta barnets rättigheter och intressen i första rum.
- **Tillgänglighet**, som ser till att verksamheter, platser eller lokaler ska fungera för alla, oavsett funktionsförmåga.
- **Folkhälsa**, som i rättighetstermer innebär arbetet med att uppfylla rätten till högsta möjliga hälsa för alla.

4.1 Program mål ”Gävle kommuns verksamheter arbetar rättighetsbaserat”

Nedan visas siffror från Gävle kommuns LUPP-enkät från 2016. De svarande går på gymnasiet.

E3. Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfryst? (LUPP 2016)

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja, under en längre period	14	4,8	5	1,9	19	3,4
Ja, enstaka gånger	58	20,1	33	12,4	91	16,4
Nej	217	75,1	229	85,8	446	80,2
Total	289	100	267	100	556	100

Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
98,3% (289/294)	98,2% (267/272)

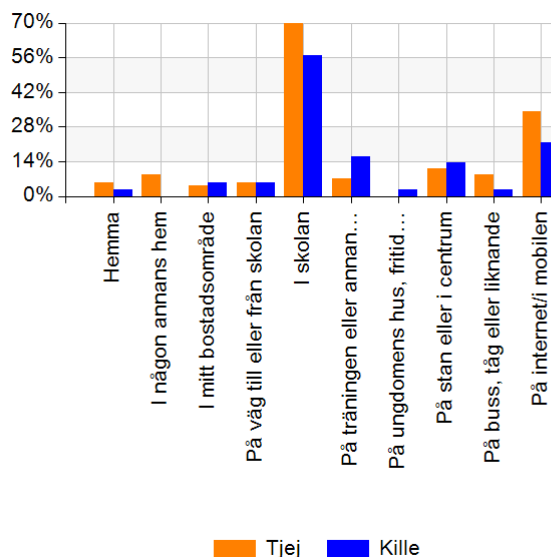

I ovanstående diagram kan vi se att det är fler tjejer än killar som upplever att de blivit mobbad, trakasserad eller utfrys. Var femte tjej har vid svarstillfället upplevt det enstaka gånger och nästan 5% av tjejerna har upplevt detta under en längre period.

Av de som upplevt att de blivit mobbad, trakasserad eller utfryst, anger hela 70% av tjejerna och 56,8% av killarna att detta har ägt rum i skolan. Den näst vanligaste platsen att utsättas för detta är på internet/i mobilen.

E3b. Var blev du mobbad, trakasserad eller utfryst? (LUPP 2016)

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Hemma	4	5,7	1	2,7	5	4,7
I någon annans hem	6	8,6	0	0	6	5,6
I mitt bostadsområde	3	4,3	2	5,4	5	4,7
På väg till eller från skolan	4	5,7	2	5,4	6	5,6
I skolan	49	70	21	56,8	70	65,4
På träningen eller annan organiserad fritidsaktivitet	5	7,1	6	16,2	11	10,3
På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande	0	0	1	2,7	1	0,9
På stan eller i centrum	8	11,4	5	13,5	13	12,1
På buss, tåg eller liknande	6	8,6	1	2,7	7	6,5
På internet/i mobilen	24	34,3	8	21,6	32	29,9
Annat	7	10	9	24,3	16	15
Total	116	165,7	56	151,4	172	160,7

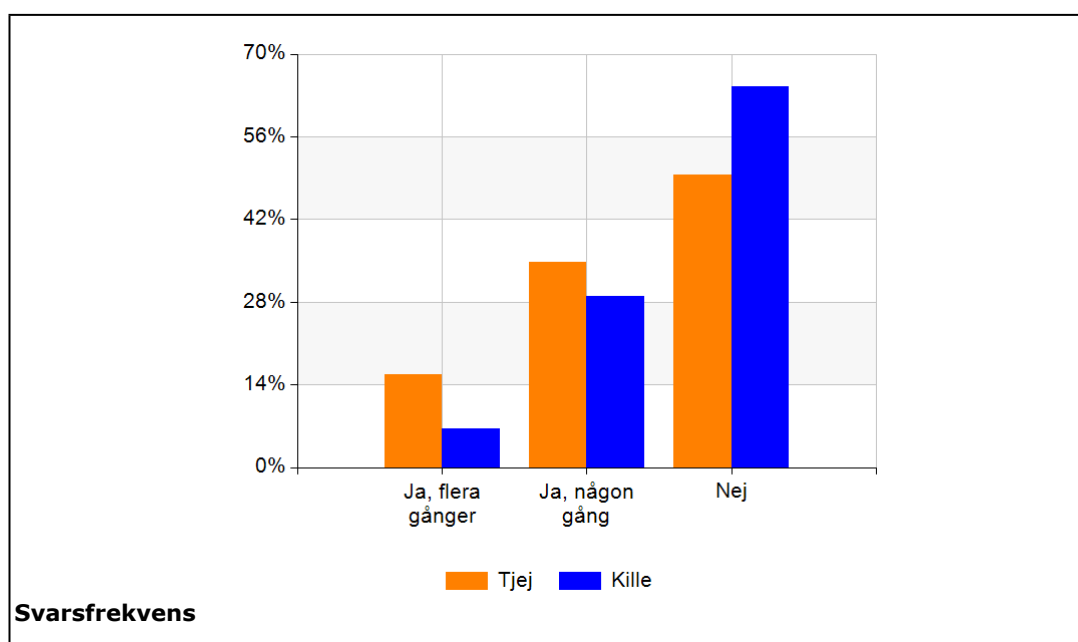
Svarsfrekvens

Tjej	Kille
23,8% (70/294)	13,6% (37/272)

E4. Har du de senaste sex månaderna, har du upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt? (LUPP 2016)

Nedan visas siffror gällande upplevelsen av att ha blivit dåligt behandlad på ett sätt som fått personen att må dåligt. Även här är detta vanligare för tjejer jämfört med killar och störst skillnader finns i upplevelsen av detta flera gånger. 15,7% av tjejerna har upplevt det flera gånger, medan 6,5% av killarna har upplevt det flera gånger.

	Tjej		Kille		Total	
Namn	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja, flera gånger	45	15,7	17	6,5	62	11,3
Ja, någon gång	100	34,8	76	29	176	32,1
Nej	142	49,5	169	64,5	311	56,6
Total	287	100	262	100	549	100

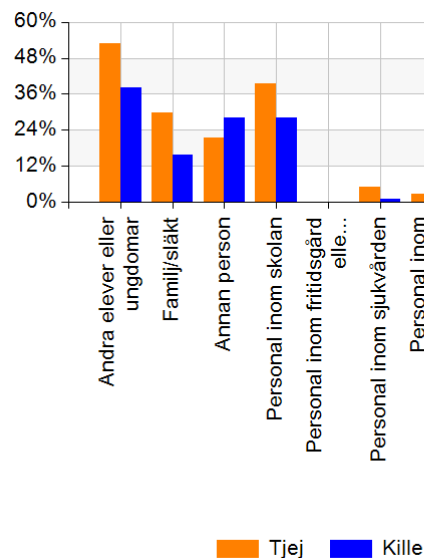

Tjej	Kille
97,6% (287/294)	96,3% (262/272)

5 E4b. Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av? (LUPP 2016)

Nedan visas siffror för vem eller vilka personerna känt sig orättvist behandlad av. Det vanligaste för både tjejer och killar är att hen känt sig orättvist behandlad av andra ungdomar eller elever. Värt att notera i detta diagram är att det är betydligt vanligare för tjejer, jämfört med killar, att personen känt sig orättvist behandlad av personal i skolan och av familj/släkt.

Namn	Tjej		Kille		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Andra elever eller ungdomar	76	52,8	34	38,2	110	47,2
Familj/släkt	43	29,9	14	15,7	57	24,5
Annan person	31	21,5	25	28,1	56	24
Personal inom skolan	57	39,6	25	28,1	82	35,2
Personal inom fritidsgård eller liknande	0	0	0	0	0	0
Personal inom sjukvården	7	4,9	1	1,1	8	3,4
Personal inom polisen/rättsväsendet	4	2,8	1	1,1	5	2,1
Personal inom socialtjänsten	1	0,7	3	3,4	4	1,7
Personal inom organisation eller förening (t ex tränare eller ledare)	11	7,6	8	9	19	8,2
Personal inom annan verksamhet	7	4,9	6	6,7	13	5,6
Total	237	164,6	117	131,5	354	151,9

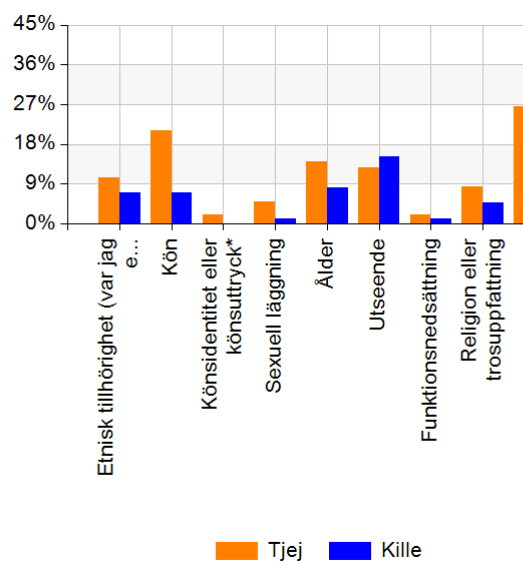

Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
49% (144/294)	32,7% (89/272)

E4c. Av vilken eller vilka orsaker tror du att du blev orättvist behandlad? (LUPP 2016)

Nedan visas en redovisning av vilka orsaker som personen tror ligger bakom detta. Siffrorna är redovisade utifrån diskrimineringsgrunderna.

Namn	Tjej		Kille		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Etnisk tillhörighet (var jag eller min familj kommer ifrån)	15	10,5	6	7	21	9,2
Kön	30	21	6	7	36	15,7
Könsidentitet eller könsuttryck*	3	2,1	0	0	3	1,3
Sexuell läggning	7	4,9	1	1,2	8	3,5
Ålder	20	14	7	8,1	27	11,8
Utseende	18	12,6	13	15,1	31	13,5
Funktionsnedsättning	3	2,1	1	1,2	4	1,7
Religion eller trosuppfattning	12	8,4	4	4,7	16	7
Annan orsak	38	26,6	24	27,9	62	27,1
Vet inte	54	37,8	36	41,9	90	39,3

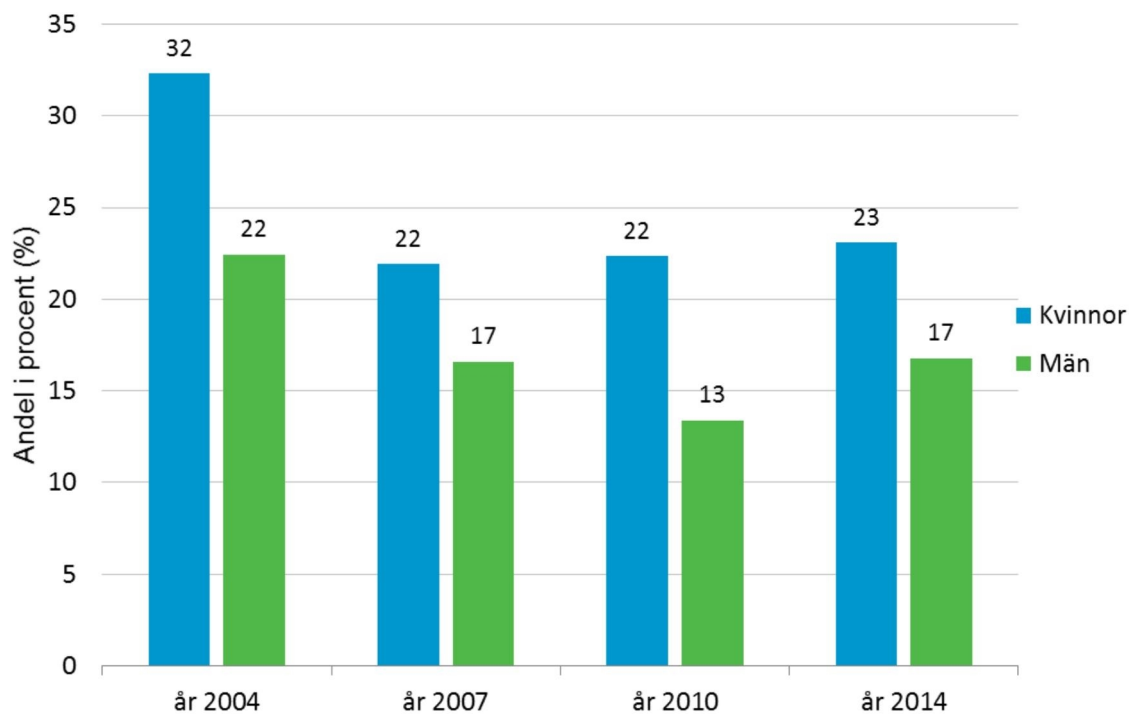
Total	200	139, 9	98	11 4	298	130, 1
-------	-----	-----------	----	---------	-----	-----------

Svarsfrekvens	
Tjej	Kille
48,6% (143/294)	31,6% (86/272)

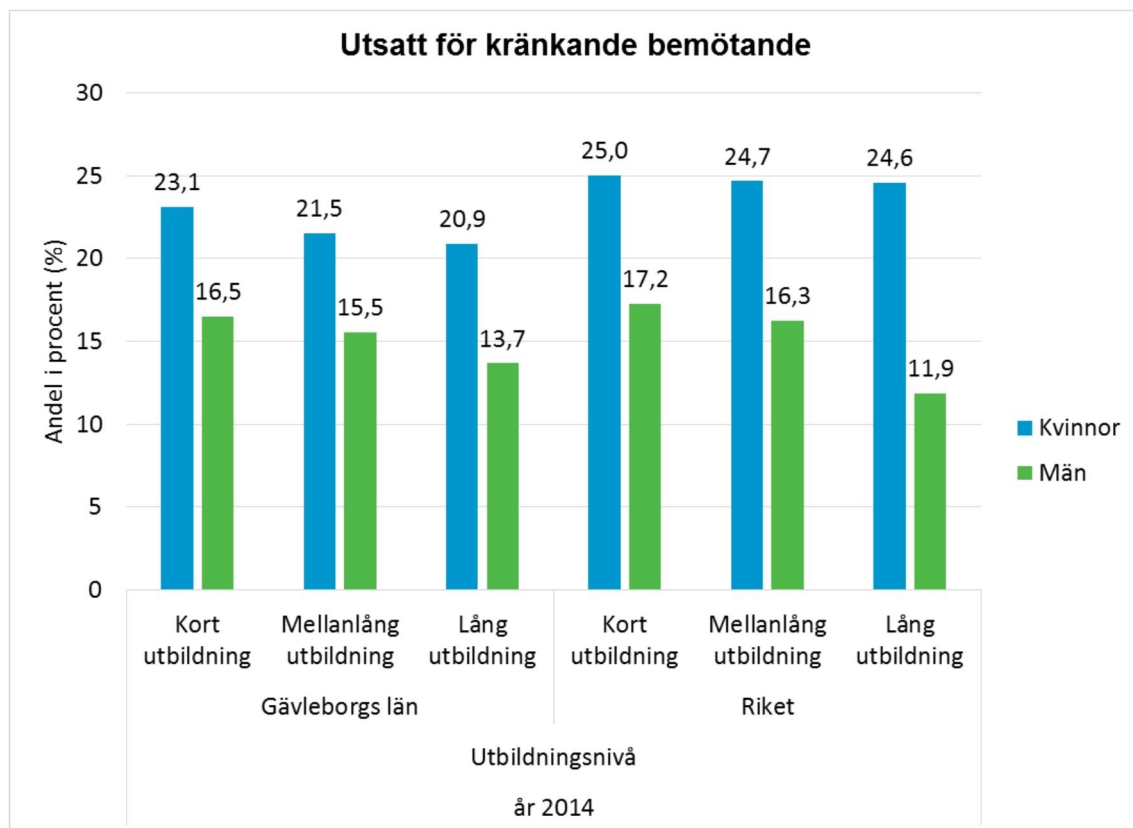
Redovisning av statistik som är hämtad ur enkätundersökning "Hälsa på Lika Villkor".

Här följer en redovisning av statistik som är hämtad ur enkätundersökning "Hälsa på Lika Villkor". Enkätundersökningen är Sveriges nationella folkhälsoenkät som genomförts sedan 2004 och där Gävle kommun deltar tillsammans med Region Gävleborg och länets övriga kommuner. **Nya data samlas in under våren 2018.** För varje indikator presenteras först en tabell med siffror för Gävle kommun, som beskriver utvecklingen över tid och uppdelat på män och kvinnor. Därefter presenteras siffror för Gävleborgs län utifrån att det är den enda möjligheten att se trender utifrån kön kopplat till åldersgrupper, utbildningsnivå och födelseland. Eftersom det statistiska underlaget är för litet för Gävle kommun. Länets förhållande till riket presenteras också.

Utsatt för kränkande bemötande Gävle

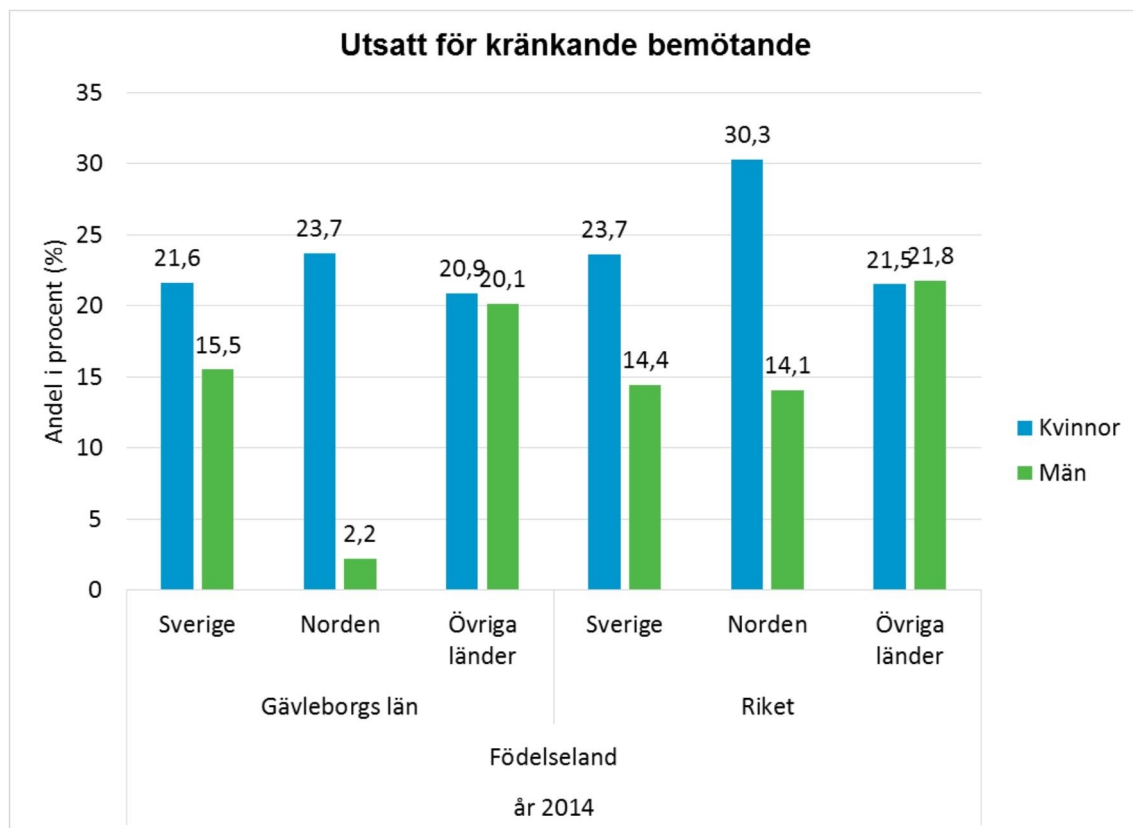

(Hälsa på Lika villkor) I ovanstående diagram kan vi se att det är fler kvinnor än män som anser att de blivit utsatt för kränkande bemötande.

(Hälsa på Lika villkor) I ovanstående diagram finns utsattheten för kränkande bemötande uppdelat på kön och olika utbildningsnivåer. Siffrorna är redovisade för Gävleborg och för riket.

Siffrorna sjunker något, för både kvinnor och män, kopplat till högre utbildningsnivå. Men värt att poängtera i detta sammanhang är att det är stora skillnader mellan könen.

(Hälsa på Lika villkor) I ovanstående diagram finns utsattheten för kränkande bemötande uppdelat på kön och födelseland. Siffrorna är redovisade för Gävleborg och för riket.

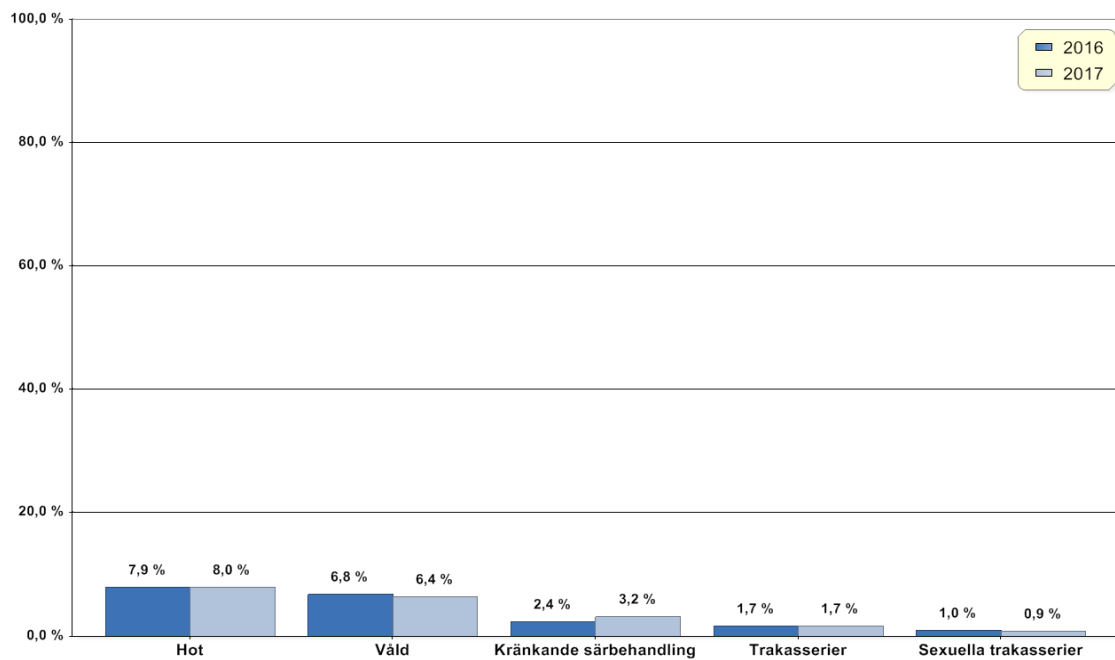
4.2 Program mål "Gävle kommuns verksamheter har ett respektfullt bemötande utifrån ett inkluderande förhållningssätt"

Nöjd Medborgar-Index - Bemötande, tillgänglighet (U00400)	2015	2016	2017
	53	49	51

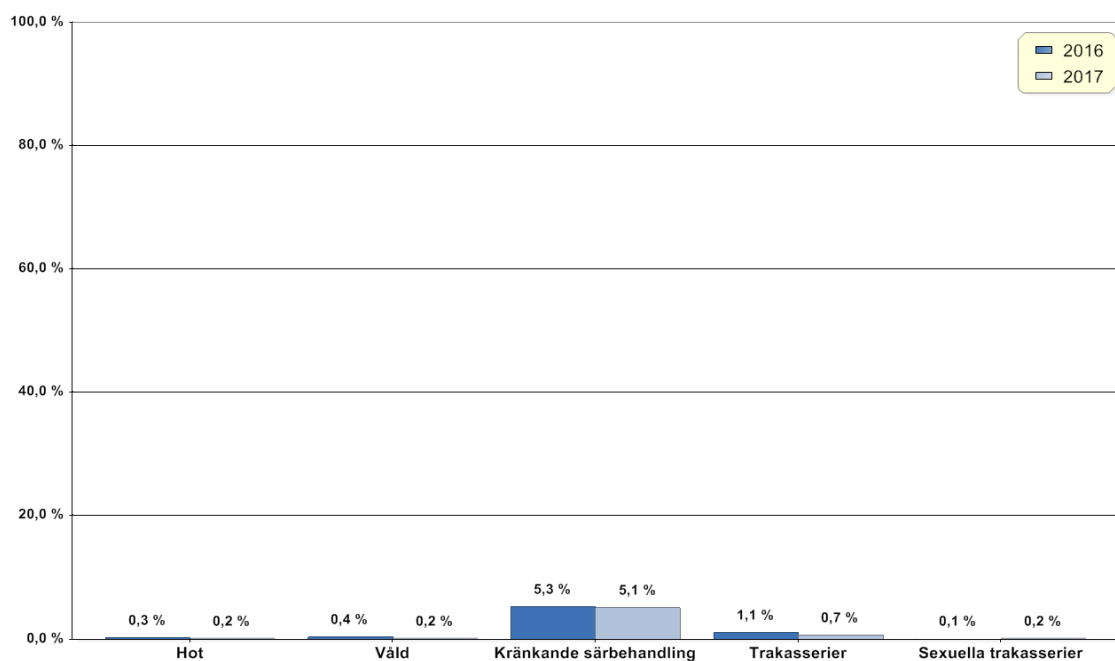
Nöjd Medborgar-Index - Bemötande, tillgänglighet. Kolada (U00400)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Medborgarnas bedömning av bemötande och tillgänglighet i kommunen, skala 0-100. Utgår från frågorna: "Hur nöjd är du med hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?", "Hur nöjd är du med hur du blir bemött när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?", "Hur nöjd är du med den servicen du får när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?" och "Hur nöjd är du med möjligheter att komma i kontakt med kommunens högre chefer?" samt huruvida man varit i kontakt med en tjänsteman eller annan personal i kommunen under de två senaste åren. Källa SCB:s medborgarundersökningar.

Utsatthet från kund/medborgare, Medarbetarundersökning Gävle kommun 2016 och 2017

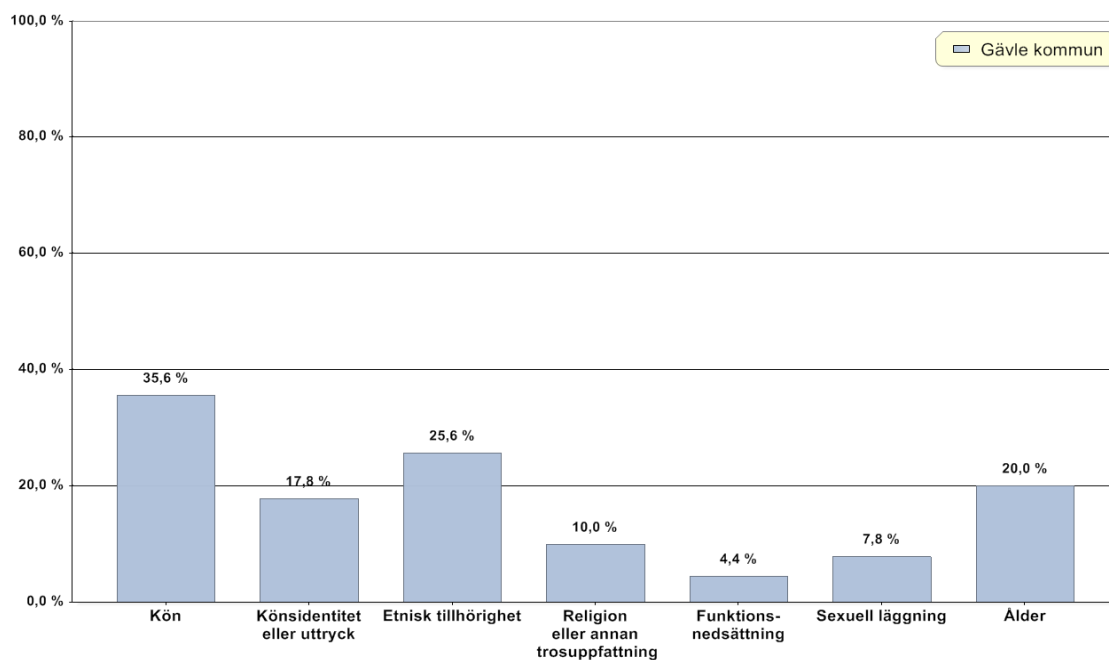

Utsatthet från arbetskamrat/chef, Medarbetarundersökning Gävle kommun 2016 och 2017

Trakasserier kund/medborgare, Medarbetarundersökning Gävle kommun 2017.

Av de som upplevt sig utsatt för trakasserier av kund/medborgare i 2017 års undersökning (som var 1,7% på kommunnivå) ser fördelningen ut på detta sätt, utifrån diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier arbetskamrat/chef, Medarbetarundersökning Gävle kommun 2017.

Av de som upplevt sig utsatt för trakasserier av arbetskamrat/chef i 2017 års undersökning (som var 0,7% på kommunnivå) ser fördelningen ut på detta sätt, utifrån diskrimineringsgrunderna.

